2. 1970

kuurojen lehti

tidskrift för döva

75. vuosikerta
årgång

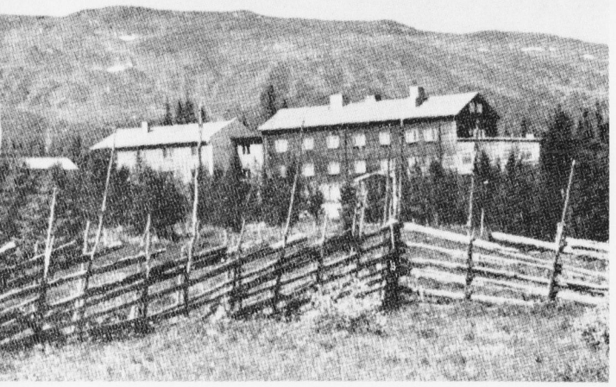

Trillevallenin Högfjällshotelli, jonka takana nousevat Vällistetunturin (Kukkivatunturi) rinteet kohti taivasta.

Näköala Vällistetunturin huipulta avautuu peninkulmakaupalla joka suuntaan aina Sylarnaan saakka Norjan rajalle.

Pohjoismaiden nuorisoleiri kutsuu jälleen

Pohjoismaiden kuurojen nuorisoleiri järjestetään tänä vuonna 28. 6.—5. 7. Ruotsissa Trillevallenissa, Jämtlandissa. Paikka on tunturialuetta ja sijaitsee 700 m. merenpinnan yläpuolella. Vaikka ympäristö on karua tunturimaastoa, missä on vielä karjamajoja käytössä, niin itse leiri majoitetaan kaikin mukavuuksin varustettuun hotelliin, jossa on mm. suihkuja, suomalainen sauna, uima-allas jne. Ympäristössä on omat metsästysmaat ja kalastusvesiä, joista on mahdollisuus pyytää taimenia ja nieriäisiä. Uintimahdollisuuksia suovat lampi 3,5 km:n ja Ottsjön hiekkaranta 8 km:n päässä. Tuntureille on viitoitettu kävelyreittejä 120 km.

Leirin ohjelmassa on pääpaino retkillä ja liikunnalla. On tunturirallia, suunnistusta, retki linja-autolla Tänneforsenille ja Åren urheilukeskukseen, koko päivän kestävä tunturiretki jne. Tämä ohjelma jo vaatii leirille aikovia huolehtimaan hyvin yleiskunnostaan, hyväkuntoinen leiriläinen saa enemmän irti tunturileirin ohjelmasta — ja jaksaa myös paremmin tanssia iltaisin.

Tunturiseudusta huolimatta on hotelli ensiluokkainen, myös keittiön antimien ja ruokailutilojen puolesta.

Leirin johtajana tulee toimimaan Ruotsin kuurojen liiton puheenjohtaja Harry Fredriksson ja alijohtajina toimivat nuorisoliiton puheenjohtaja Börje Bergström, konsulentti Leif Sandberg ja konttorivirkailija Thyra Lindström.

Leirille hyväksytään joka maasta 25 osanottajaa. Osanottomaksu on 100,—. Ikäraja on 30 v.

Nuoret — tälle leirille kannattaa lähteä nauttimaan tunturi-ilmasta, reippaasta leiriohjelmasta ja pohjoismaisesta seurasta. Liittomme nuorisotyötoimikunta tulee järjestämään leiriläisille ryhmämatkan, joka huomattavasti alentaa matkakustannuksia.

Ilmoittautumiset leirille on lähetettävä huhtikuun 1 p. mennessä os.: Esko Sänkiniemi, Talikorventie 10 A 11, Turku 19. Samanaikaisesti on osanottomaksu 100,— lähetettävä Kuurojen liiton postisiirtotilille n:o 6825—9. Liitolle tulevaan kuponkiosaan on merkittävä lähettäjän nimen ja osoitteen lisäksi: Pohj. nuorisoleirin osanottomaksu.

Lisätietoja voi pyytää Esko Sänkiniemeltä em. osoitteesta. Leirille hyväksytyille lähetetään varusteluettelo ja tarkemmat ohjeet.

Lähde sinäkin Trillevallenin leirille, et tule matkaasi katumaan.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

75 vuosikerta 1970

N:o 2

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Soile Hämäläinen ja Ragnar Östman.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 12:—, ulkomaille 12:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Rak.neuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 882 163.

Kolmas maailma

Tänään puhutaan kaikkialla kolmannesta maailmasta. Tällöin tarkoitetaan lähinnä eteläisellä pallonpuoliskolla asuvia kansoja, joiden keskuudessa vallitsee köyhyys, kurjuus ja nälkä. Se on vastakohta tälle yhteiskunnalle, jossa me elämme Suomessa. Tiedotusvälineet ovat entistä tehokkaammin tuoneet asian meidän itsekunkin tietoisuuteen. Kolmannen maailman suuret ja vaikeasti ratkaistavat ongelmat ovat tiedossa, mutta kokonaisratkaisua niille ei ole löydetty. Yhtä ja toista on pyritty tekemään nykyisten yhteiskunnallisten olojen korjaamiseksi, mutta tulokset ovat toistaiseksi olleet vähäiset. Tämä johtuu osittain siitä, että kehittyneissä maissa ei vielä ole riittävästi herätty asialle ja osittain myös siitä, että kolmannen maailman ongelmat itsestään lisääntyvät ja vaikeutuvat entisestään.

Suomen kontaktit kolmanteen maailmaan alkoivat jo sata vuotta sitten, jolloin Suomen Lähetysseura aloitti lähetystyön Lounais-Afrikan Ambomaalla. Vaikka lähetystyön osuutta kolmannen maailman ongelmien ratkaisemisessa nykyisin ehkä väheksytäänkin, on kuitenkin todettava, että mainittu Suomen taholta suoritettu lähetystyö on saanut Ambomaalla aikaan paljon. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että esim. köyhyys ja sen mukanaan tuomat vaikeudet olisi Ambomaalla poistettu, joten elintason kohottamisessa on sielläkin vielä paljon tehtävää.

Suomen kuurojen kosketus kolmanteen maailmaan on myös tapahtunut lähetystyön merkeissä Kerenin kuurojenkoulun kautta Etiopiassa. Tämä pienestä alusta lähtenyt työ on kantanut hedelmää kuurojen opetuksen alkamisena Eritreassa. Kuurojen toimesta alkuunpanema lähetys on todella ollut ilahduttavaa ja esimerkillistäkin.

Vaikka Afrikassa suoritettu lähetystyö onkin ollut tuloksellista, ei se kuitenkaan ole voinut poistaa laajemmassa määrin yhteiskunnallisia ja taloudellisia ongelmia. Viime vuosikymmeninä tapahtunut Afrikan maiden itsenäistyminen on tuonut kansallistunnon heräämisen mukana myös uusia vaikeuksia. Teollistaminen ja sen kautta elintason kohottaminen ovat osoittautuneet vaikeiksi toteuttaa lähinnä pääomapulan vuoksi. Tämän vuoksi kolmas maailma tarvitsee asiantuntijoita ja pääomia.

Tänään puhutaan paljon kehitysavusta. On rehellisesti todettava, että kehittyneiden maiden kehitysapuprosentit ovat kovin alhaiset. Toisaalta on myös ollut vaikeata löytää oikeita kanavia ja tapoja saada tarpeellista apua perille todella hyödyttämään laajoja kansankerroksia. Tässä kohdin ollaan jatkuvasti etsimässä tietä. Näyttää siltä, että luotettavimmat kanavat löytyvät lähetystyön ja kirkkojen maailmanavun piiristä.

Meille jokaiselle Suomen kansalaiselle on kolmas maailma ollut jatkuvasti omallatunnolla. Se muistuttaa siitä, että yhteiskunnallisia muutoksia tarvitaan. On kysymys siitä, miten minä suhtaudun kolmanteen maailmaan eli siitä, miten minä suhtaudun lähimmäiseeni.

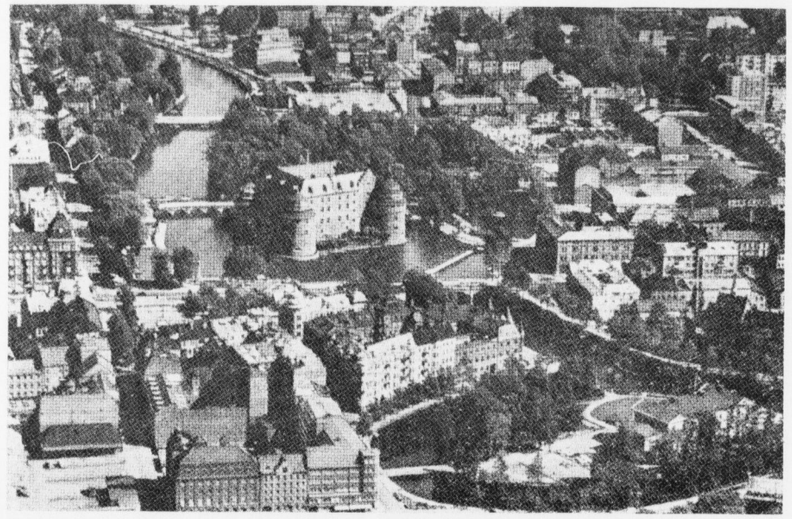

Örebron kaupunkia. Keskellä Örebron vanha linna.

XI Pohjoismaiden kuurojenkongressi Örebrossa 1970

IX Pohjoismaiden kuurojenkongressissa Tanskassa 1960 tehdyn päätöksen mukaan piti Ruotsin Kuurojen liiton järjestää seuraava kongressi v. 1965. Koska Ruotsin liitto sittemmin sai järjestääkseen Kuurojen Maailmankongressin 1963, niin Ruotsin ja Norjan liitot yhteisestä sopimuksesta vaihtoivat pohjoismaisten kongressien järjestämisvuoroja, vuoden 1965 kongressi oli Norjassa ja vuoden 1970 kongressi järjestetään Ruotsissa.

XI Pohjoismaiden kuurojenkongressi pidetään Örebrossa elokuun 10—14 päivinä. Kongressin sijoittaminen Örebrohon johtui siitä, että tämä kaupunki merkitsee Ruotsin kuuroille paljon sosiaalisesti ja kultturellisesti.

Örebro — Ruotsin sydän

Hjalmar Bergman aloittaa kirjansa Kåserier och kritiker (Pakinoita ja arvosteluja) loistavalla selostuksella kotikaupungistaan sanoilla: Jättiläinen, joka haluaa tuntea Äiti Svean suonensykintää panisi kätensä varmasti juuri Örebron yläpuolelle. Örebron kaupunki ja lääni ovat Ruotsia pienoiskuvana: täällä perinteet ovat voimakkaita ja niitä vaalitaan, mutta samalla maa ja kansa ovat luovia ja henkisesti sekä aineellisesti alati laajenevia. »Tiet ja me kohtaamme toisemme Örebrossa» on vuoden 1965 juhlalause, — jota olisi voitu käyttää jo 700 vuotta sitten. Silloinkin tiet yhtyivät Örebrossa, Sörmlandista idästä, Västmanlandista koillisesta, Värmlandista lännestä, Västergötlandista ja Östergötlandista etelästä.

Svartån (Mustajoki) sorapengerten (ören) yli rakennettiin silta. Nimeksi annettiin Örebro. Sitä myöten kun rautateollisuus kehittyi, kasvoi myös yhteiskunta sillan ympärille ja niin kehittyi Örebron kaupunki.

Vanhin tallessa oleva etuoikeuskirja on Albrekt Mecklenburgilaisen antama maaliskuun 1 päivänä 1369. Mutta Örebro oli kaupunkina jo v. 1260, koska Mauno Ladonlukko testamentissaan v. 1285 mainitsee Örebron merkittävänä kaupunkina, missä on mm. rahapaja. Tästä päätellen Örebro on saanut ensimmäisen kaupunkioikeuskirjansa noin 1260-luvulla. Örebro viettikin hyvällä omallatunnolla 700-vuotisjuhlaansa v. 1965.

Örebro — kuurojen ja kuulovammaisten koulukaupunki

Monien hankaluuksien jälkeen aloitti ensimmäinen kuurojenkoulu työnsä Örebrossa v. 1875. Maakunta omisti ja hoiti koulua, ja komitea, joka sai tehtäväkseen suunnitella uuden koulun, sanoo lausunnossaan, että opetuksen pohjana pitää olla puheenopetus eikä viittominen. Karl Boberg, joka v. 1908 oli koulun rehtorina, kirjoitti koulun 50-vuotisjuhlaan koulun historian 1875—1925. Kirjassa on paljon mielenkiintoisia ja nyttemmin jopa huvittavilta vaikuttavia asioita. Niinpä kerrotaan, että ensimmäistä omaa rakennusta koululle ryhdyttiin rakentamaan 1879 ja suunnitelmien mukaan koulun piti valmistua saman vuoden syksyllä. Mutta ennenkuin talo oli edes valmis katsastettavaksi oli rakennuksen pohjoispuoli vajonnut ja aikamoinen kallistuma syntynyt. Perustustöissä oli jokin mennyt vikaan. Ongelma ratkaistiin siten, että työn urakoinut rakennusmestari sai ottaa rakennuksen itselleen ja rakennuttaa koululle uuden toiselle tontille. Vuonna 1882 elokuun 1. päivänä uusi koulurakennus oli valmis.

Vanhat rehtorit, opettajat ja johtokunnan jäsenet vuoden 1875 koulussa saivat raataa aivan epäkristillisesti antaakseen kuuroille koulusivistyksen ja iloitsevat nyt varmasti taivaassaan nähdessään miten opetus on edistynyt Örebrossa ja koko maassa yleensä. Valtiopäivien päätöksen nojalla kuuroilla on nyt peruskoulu koko maassa. Tämä koulu on rakennettu samalla tavalla kuin kuulevien peruskoulu, siihen kuuluu ala-, keski- ja yläasteet. Ala- ja keskiluokkaiset koulut ovat Lundissa, Vänersborgissa, Tukholmassa, Härnösandissa ja Örebrossa, yläasteet on koottu Örebrohon. Örebrossa toimivat myös lukio-, ammatti- ja erikoisammattiluokat. Tämä koulutus tapahtuu kuulevien koulussa. Ammattikoulut Vänersborgissa ja Växsjössä on lakkautettu. Lukio-opetus Örebrossa on kokeilua, jonka tuloksia seurataan mielenkiinnolla. Pyrkimyksenä on antaa kuuroille mahdollisimman perusteellinen ja kehittävä koulutus, jonka pohjalta mm. mahdollisuudet ammatinvalinnassa laajenevat.

Örebrossa käytäntöön otettu integraatiokoulutus (yhteensulautuminen, kuurot ja kuulevat yhdessä) antaa hyviä mahdollisuuksia onnistuakseen ja me kaikki toivomme, että kokeilu myös onnistuu.

Kongressin teema ja työtapa

Ohjelmamme seuraa edellisen kongressin linjaa. Ainoa ero on siinä, että olemme sijoittaneet lomaan vapaapäivän tai oikeammin lepopäivän, jolloin osanottajilla on mahdollisuus saada virkistystä ja tehdä retkiä.

Kongressin teemana on: Kuinka lisäämme kuurojen puutteellista kieli- ja tietomäärää. Tämän teeman ympärille ryhmittyvät kongressin yleiskeskustelut ja ryhmäkokoukset, tarkoituksella, että näin yhdessä löytäisimme ratkaisuja niihin ongelmiin, joita kuurous tuo mukanaan. Päivistä tulee varmasti työteliäitä, mutta hauskoja kaikille, jotka ottavat osaa kongressin neuvotteluihin niiden neljän päivän aikana, jotka kongressi kestää.

Iltaisin kokoonnumme miellyttävään yhdessäoloon, koetamme tarjota osanottajille hyvän kuvan ruotsalaisesta kulttuurista ja perinteistä.

Kongressin keskus on Medborgarhuset. Kongressin kokoukset pidetään Hjalmar Bergman-teatterissa samassa talossa. Kaikki kongressin osanottajat majoitetaan yhden- tai kahden hengen huoneisiin, niin lähelle kongressipaikkaa kuin mahdollista.

Ruotsin kuurojen liitto toivottaa kaikki kuurot Pohjoismaista, heidän kuulevat ystävänsä, kuurojenopettajat, audiologit, kuurojenpapit, kuurojenkonsulentit, sosiaalityöntekijät ja muut kuurojentyöstä innostuneet sydämellisesti tervetulleiksi XI Pohjoismaiden kuurojenkongressiin.

Pohjoismaisin tervehdyksin:

Harry Fredriksson, Frans Husberg, Börje Edvall, Tore Pettersson, Karl Erik Husberg, Lars Kruth.

Kongressin ohjelma

10.8. Kongressin avajaiset. Pohjoismaiden kuurojen liittojen puheenjohtajien tervehdykset. Avausesitelmän pitää sosiaaliministeri aiheena »Kuuron sosiaalinen asema nykypäivän yhteiskunnassa.»
Iltapäivällä jumalanpalvelus Nikolainkirkossa. Illalla illalliset kutsuvieraille.

11.8. Yleiskokous ja esitelmä »Työmarkkinain vaatimukset ja kuuron tarve saada teoreettista ja ammattimaista opetusta. Ryhmäaineet: 1. Mahdollisuudet ja edellytykset integraatioiseen ammattikoulutukseen. 2. Koulinta uusiin ammatteihin ja jatkokoulutus. 3. Apuvälineet (tulkit, teknilliset apuvälineet, viittomakielen taitoiset opettajat ym.)
Iltapäivällä yleiskokous ja ryhmien raporttien esittely. Keskustelua. Illalla teatteri-ilta Medborgarhusetissa, tanssia sydänyöhön saakka.

12.8. Kongressin vapaapäivä. Bussiretkiä, tutustutaan Örebron linnaan ja muihin nähtävyyksiin. Vapaata yhdessäoloa Medborgarhusetissa, Club 700.

13.8. Yleiskokous ja esitelmä »Kuurojen järjestöjen kulttuuritoiminta». Ryhmäaineet: Kurssitoiminta, Vapaa-ajan toiminta, Kirjallisuus, kurssimateriaali ja kuurojen lehdistö.
Iltapäivällä yleiskokous ja ryhmäkokousten raporttien esittäminen. Keskustelua. Illalla viihdeilta Medborgarhusetissa.

14.8. Yleiskokous ja esitelmä »Visuaalinen teatteri kuuroille, pantomiimi viittoimien kera». ABF:n ja DRS:n harrastelijaryhmät antavat esityksiä. Keskustelua. Iltapäivällä yleiskokous jossa tehdään yhdistelmä kongressiviikosta. Illalla lopettajaispäivälliset Medborgarhusetissa.

Jouluvälähdyksiä

Sylvia kehoitti minua kirjoittamaan »jouluvälähdyksistä». Nimi onkin osuva, sillä joulutunnelman kokee sellaisina pieninä välähdyksinä.

Oikeastaan Sinä, Sylvia, aloitit ne jouluvälähdykset tarjoamalla adventtikahvit. Kahvipöydässä paloivat kynttilät ja maljakossa hehkuivat pihlajanmarjat katajanoksien lomassa. — Kynttilät ovatkin lämpimän värisine liekkeineen oikeita joulutunnelman luojia. Tänä jouluna pidettiin pöydällä kynttiläasetelmia, tarjottimella oli eripituisia ja -paksuisia kynttilöitä. Hyvä keksintö, valitettavasti vain kallis toteuttaa. Ensi jouluksi pitäisikin valaa kynttilät itse.

Kuopuksella oli oma suuri joulusalaisuutensa. Se oli lahja äidille ja sitä tehtiin koulussa. Pikkujouluaattona Kuopus ei kuitenkaan malttanut olla vähän raottamatta salaisuuden verhoa ja paljasti, että lahjan nimi alkaa p:llä. Minä tietysti olin hyvin utelias: Mikähän se sellainen lahja mahtaa olla? Seuraavana päivänä kuopukselta lipsahti, että lahja oli pannulappu. Viikon kuluttua tiesin jo ihan tarkalleen pannulapun värin ja mallin ja tekotavan. Mutta siitä huolimatta pannulappu oli edelleen yllätys ja odotin sitä kovasti. Pettymys oli suuri, kun pakettien joukossa ei ollutkaan mitään pannulappupakettia. Opettaja oli joulukiireissään unohtanut jakaa pannulaput ennen lomalle lähtöä. Kuopus oli ihan yhtä pahoillaan kuin minäkin, mutta pian hän veti esiin paketistaan uuden palapelin, jota oli toivonut. »Jippuu», hän huudahti ja oli samassa unohtanut koko pannulapun.

Kuopus ja Iso Veli olivat mukana kuurojen pikkujoulussa, jonka sisar Leena oli meille järjestänyt. Joulujuhlassa oli joulutunnelmaa parhaimmillaan. Viitoimme kauniita joululauluja, joimme makoisaa kahvia ja söimme suussa sulavia torttuja ja pullia. Rovasti Paunu kertoi meille joulun väreistä. Sylvia johti viittomakuoroa, joka tietysti esitti Sylvian joululaulun. Kuopuksen piti esittää tonttua, mutta hänelle tuli esiintymiskuume kesken kaiken. Pojista tuntui mukavilta, kun heillekin löytyi kuusen alta omat paketit.

Joulun odotuksen kohokohtia oli myös piparkakkujen paistaminen. Me paistoimmekin niitä ihan joulutunnelman takia, ei niinkään sen takia, että jouluna olisi varastossa iso purkillinen piparkakkuja. Eikä niistä jouluna enää ollutkaan mitään jäljellä, mutta parhaimmalta ne varmasti maistuivatkin jo ennen joulua. Kuopus ja Iso Veli painoivat vuoron perään possuja ja tähtiä, ja kun ne olivat valmiiksi paistuneet, laittoi kumpikin omat piparkakkunsa peltipurkkeihin.

Taatto ei ehtinyt ajoissa joulukuusen hankintaan, ja koska kuusia oli tänä vuonna meidän kaupungissamme vähän tarjolla, olimme jäädä ilman. Laitoimme korvikkeeksi komean katajan, ja huomasimme, että se oli enemmän kuin korvike, se oli oikea, kaunis joulupuu. Kuusenkin sitten saimme, eräällä naapurilla oli ylimääräinen. Se tosin karisteli neulasiaan minkä ehti, mutta minä imuroin neulasia urhoollisesti uuteen vuoteen saaka, jolloin kuusen jo huoleti voi heittää pois.

Jouluaaton ateriaan saakka tuntuu aina siltä, että on paljon tekemistä ja kiire, vaikka kuinka yrittäisi ottaa rauhallisesti koko joulutouhun. Mutta siitä ateriasta alkaa joulurauha, mitä silloin on tekemättä, sen on pakko jäädä. Joulun henki ja yleensä koko kodin henki on meidän perheenemäntien vastuulla, siitä kai touhuaminenkin johtuu. Haluamme tehdä lapsillemme samanlaisen oikean joulun, jollaisen itse olemme kokeneet lapsuudessamme. Nämä lapsuuden joulut väikkyvät vieläkin mielessämme ihannekuvina, ja omat joulut saattavat joskus tuntua pettymyksiltä. Mutta lapsillammehan ei ole mitään vertailukohteita, joten me voimme luoda omassa kodissamme omat perinteet.

Iso Veli kyseli muutama vuosi sitten, että mahtaakohan joulupukkia olla ollenkaan olemassa. Mutta sitten hän lopetti nämä tuumailut ja totesi: »Eihän joulu mikään joulupukkipäivä olekaan, vaan Jeesuksen syntymäpäivä». Pitäisi pyrkiä siihen, ettei tee joulusta pääasiallisesti joulupukkipäivää.

Tätä kirjoittaessani on loppiaisaatto ja ollaan jo siirtymässä tavalliseen arkipäivään. Tuntuu siltä, että joulu on tuonut piristystä ja juhlavuutta harmaiden arkipäivien lomaan. Käydessäni tänään kaupassa huomasin, että siellä oli jo siirrytty juhlasta toiseen — ensimmäiset mämmituokkoset olivat ilmestyneet myyntipöydälle!

Sinikka

Raafaelin riipimää:

Hyppiviä hahmoja hangella

Pakkasillassa natisee ja paukkuu, kirkkaassa kuunvalossa puut loistavat, oksat helisevät ja kilisevät, lasimaisen hohtavassa maisemassa on välähdyksiä valoja ja varjoja. Kuljin nopeasti puiden välissä, harpoin hohtavalla hangella ja hengitykseni loi hahmoja perääni. Käsin elehtien ja viittoen jäi hangelle ja nietoksille valkeita hahmoja, ne jäykistyivät paikoilleen ja mitä enemmän haparoin ja huidoin, — pakkasta kun oli, piti liikkua nopeasti — sitä enemmän jäi näitä hahmoja jälkeeni.

Veräjältä kuului hirnahdus ja valtava höyry ja puuskutus, iso hahmo, paikallensa pysähtynyt hevonen, reessä istuva hahmo nousi täyteen mittaansa, varjokuva hangella nousi myös valtavaksi näyksi, tähystelevän hahmon tarkkailevassa liikkeessä kääntymistä sinne ja tänne, käden kohotus silmien suojaksi kuutamolta. Hahmo tarkkaa, minä myös häärimiseni lopettaen käännyn ja tarkastelen: ken on hevospelillä, lentävällä reellä veräjälleni saapunut, hevonen kuin vauhkoutunut. Pitkä rivi jäykistyneitä hahmoja hangella ja minä kyyryssä tarkastelemassa veräjälle outoa vierasta.

Vieras veräjältä katselee ja tähystelee, viittoo käsillänsä: Tule tänne!

— Tule itse, ken olet? kyselen minä.

— Onko koko haamuhallitus pihallasi, mitä juoksentelet siellä hahmojen kanssa? kysyy mies veräjältä, reestä poistuen varovaisesti, hevonen hirnahtaa levottomasti.

Lähestymme toisiamme varovaisesti ja hitaasti ja samassa molemmat kohotamme kätemme ja hämmästyksestämme läimäytämme toisemme olkapäille.

— Saaristokylän suutari!

— Raafaeli, sinäkö se täällä kummittelet? hihkaisi suutari.

— Tule joutuin sisälle, minulla on juuri kahvi tuossa tuokiossa.

— Kuulehan nyt, tulehan ikkunalle, katso nyt, mitä nuo kuutamoisella hangella olevat hahmot ovat? kysyi suutari.

— No voi, talvi-illan tarinoita, sinä olet sellainen kuutamohaaveilija, näkyjä sinä synnyttelet, koitin selostaa.

— Sinä näkyjä itse synnyttelet, näin koko touhun alusta alkaen, hengitit valtavasti ja jälkeesi jäi hahmoja pystyyn ja huidoit ja liikut pois, mutta lisää vain syntyi hahmoja jälkeesi! selitti suutari.

Keinutuolini natisi, minä nauroin makeasti, voi veli kulta, mitä olisi elämäni ilman sinua, Saaristokylän suutari, sinä kelpo ystäväni, mutta mitä sinulla on tuossa juurikopassasi? kyselin minäkin.

— No se selviää kun olet kertonut ja olet sitä kehumaasi kahvia tarjonnut! julisti Saaristokylän suutari.

— Se on hyvin yksinkertaista, kaikki ihmeellinen lyödään nykyään yksinkertaiseksi, kas Kuurojen Lehteen pakinoita haravoidessani maailmalta, varovaisesti tietenkin ettei ... no niin ... hakkaan pakinoita paperille, ja se on pakina per paitapari ... yritin selostaa.

— No, mutta hankien haamut, asiaan, kiirehti suutari.

— Sitä se onkin, älähän hikoile ystäväni, kas pakina per paita, ja niin kertyy viikkopyykki, ensi kirjoituskuuri ja sitten pesutuuri! yritin minä valistaa, ja jatkoin:

— Ja kun pesutuuri on suoritettu on pyykkini valmista ja puhdasta ja vien kuumiltaan ne heti pakkashangille nietoksille puiden väliin naruille. Sinne heti jäätyvät ja kangistuvat hahmoiksi. Voit arvata, että ovat raikkaita ja puhtaita. Juoksen saunaan ja huuhdon ja viskaan raikkaan huuhteluveden niskaani ja kuivaan itseni, juoksen sisälle ja puen uudet puhtaat paidat. Päälle juon hyvän terveyskahvin ja käyn keinutuoliini, ja olen tyytyväinen, olen saanut hyvän urakan valmiiksi. Toimittajalle Kuurojen Lehteen ja toimituskunnalle kiitokset, kun ovat suoneet minulle vähäpätöiselle palstatiloja, jossa saan hyppiä ja laukata ajatusmaailmoineni, se on minun henkistä voimistelua, ettei aivan vanhaksi käperry. Ja täs on kaffi valmiina, tule hyvä Saaristokylän suutari, minun paras ystäväni kautta lapsuusaikojen! innostuin minä.

— No olet sinä eri veijari, niin juurikopassani on mamman tuomisia, kananmunia, vastakirnuttua voita, lampaanlihaa, savustettua lahnaa, ruukku vastalypsettyä maitoa, siinä on oikein kerma päällä muuten, manteliperunoita, sitä oikein rotuperunaa, ja lanttua ja kaalia. Kas kun on ne kirkkopäivät taasen pitkästä aikaa ja minäkin saan taas olla niinkuin korteeria välillä, ja mamma sanoi, että nyt sun tarttee yrittää tulla Kaalepin Jeepillä heti alkukesästä meille taasen asumaan oikeen, että saadaan taas oikein jutella niitä vanhoja koulumuistoja ja vaikka kertoa tämä sun »Topeliuksen» talvi-illan kuutamojuttukin! Kun sillä lailla minut aivan säikähdytit, kertoili Saaristokylän suutari.

— No, suutari veli otetaanpas pienet — pienet suolaiset voileivät, kun sinulla on noin hyvät värkit mukana, ja juodaan sitä minun maankuulua hyvää terveyskahvia, niin se on, se on monesta sortista, aina Sveitsistä ja Saksojen maalta! kehuin minä ja juttua riitti.

Saaristokylän suutari on minun parhain ystäväni, sanoin sen rehellisesti itte suutarille, suutari ystäväni nyökytti päätänsä ja sanoi:

— Tiedän, tiedän, olet meidän kotimme lämmin ystävä, aina sinulta riittää hyvää mieltä, siksi viihdymme niin hyvin, et koskaan riitaa haasta, — ja välillä suutari pyyhkäisi silmiänsä, ja ...

— Kiitos on Jumalan, hän antaa meille hyviä ystäviä, näin matkanteko käy paremmin, ja kiitos niistä monista kauniista postikorteista, joilla aina muistat meitä, ne on niin kauniita kun ne on niitä vanhanaikaisia, sanoin minä.

— Kas, niitä korttia riittää, ostin koulupoikana sellaisen 100 kpl. paketin ja olen niitä myyskennellyt ja lähettänyt sitten aikuisena ystävilleni kun on niin hyvin riittänyt, nauroi suutari.

Ilmalinnani

Penkoessani Helsingin Kuurojen yhdistyksen kaappia sattui käteeni vuodelta 1917 peräisin oleva »Kipinä»-niminen lehti, joka oli sidottu lujiin kansiin. Lehti palveli aikoinaan yhdistyksen äänitorvena. Sen toimittajina olivat Eino Karilas, Ida Viljavuo (nyk. Mouton) ja Antti Jokelainen. Pirteä ja mielenkiintoinen on tämä käsinkirjoitettu lehti, »henkisten virtausten mittapuu», Ida Viljavuon sanoja käyttääkseni. Selaillessani »Kipinän» ajan kellastamia lehtiä osui silmiini kirjoitus »Ilmalinnani», joka oli suomennos »Gnistan»-lehdestä, mikä taasen oli yhdistyksen ruotsinkielisten jäsenten äänitorvi. Sen lehden toimittajiksi mainittiin John Sundberg, Oskar Wetzell ja Valter Lindberg, sen ajan tunnettuja miehiä nämä kolme.

Jäljennän »Ilmalinnan» kokonaisuudessaan tähän.

»Kun H.K.Y. vietti 20-vuotisjuhlaansa vallitsi ilo meidän keskuudessamme ja koko juhlassa. Luonnollisesti tarkoitti tämä jollain tavoin tulevaa aikaa, joka oli tulossa. Me seisoimme hyvällä pohjalla, mikä oli hyvä sanoa, yhdistyksellä oli rakennuskapitaali (=pääoma), joka aiottiin ottaa käytäntöön, nim. rakentamalla oman talon. Siitä tulisi meidän temppelimme, joka olisi antava sijaa meidän kokouksillemme, työllemme ja aatteillemme. Sanalla sanottuna pyhitetty ympäristö yhteistyöllemme.

Meidän kokoustalomme ajatellaan tulevan rakennettavaksi jollekin rakentamattomalle tontille Töölööseen lähelle kansallismuseota. Tätä tonttia voitaisiin pyytää lahjaksi kaupungilta samoin kuin muut täällä löytyvät ihmisystävälliset laitokset. Piirustukset voisi laatia joku tunnettu arkkitehti, jonka vanhemmat ovat kuuromykkiä ja joka tuntee myötätuntoa kuuromykkiä kohtaan. Talo ajateltaisiin 4—5 kerrosta korkeaksi. Pohjakerrokseen mahtuisi kaksi myymälää, joita k.m:ät voisi käyttää hyväkseen, toinen osuuskauppana, toinen välittäjänä k.m:en veistotyössä. Edelleen sopisi sinne Suomen K.m:äin Liiton kanslia, toimitus, museo ja varastohuone. Ensimmäiseen kerrokseen tulisi K.m:äin Yhdistyksen kokoussalit, toinen miehiä toinen naisia varten, jotka voidaan yhdistää pienemmäksi juhlasaliksi, työhuone tarpeellisine työkaluineen yhtä hyvin mies- kuin naispuoliakin varten. Ompelu- ja veistoseurat olisivat työn antamista varten myös työttömille, edelleen kansankeittiö ja lukuhuone, ynnä toimitushuone. Toinen kerros yhteydessä ensimmäisen kanssa mukavalla rappuylöskäytävällä. Täällä tulisi olemaan suurempi juhlasali siten järjestettynä, että salin päätyyn sopisi voimistelutelineet lattiaan ja seinään kiinnitettyinä ynnä toiseen päähän tulisi teatteriosasto.

Osa kerroksesta jäisi yli tarpeen. Se järjestettäisiin kaksois-(dublet) huoneistoksi eri sisäänkäytävällä. Kolmas kerros erotettuna kahdeksi eri huoneistoksi, toinen pääkaupungissa asuvalle k.m:äin papille, toinen K.m:äin Yhdistyksen luottamusmiehelle, joka samalla olisi talon isännöitsijä ja yhdistyksen talonisäntä. Neljäs kerros ajateltaisiin pieniksi asunnoiksi tunnetuille ja vanhemmille yksinäisille k.m:ä pariskunnille, tai vuokra-asuntona mies- tai naispuolisille k.m:lle esim. 8—10 henkilöä käsittävine osastoineen ja kokoontumishuone. Ullakkokerrokseen mahtuisi kaksi atelieriä, toinen valokuvaajaa toinen taiteilijaa (tietysti k.m:ää) varten. Kellarikerrokseen järjestettäisiin pienemmän kokoinen pesulaitos, jossa työskentelisi 5—8 k.m:ä tyttöä. Täällä sijaitsisi myös lämmityskoneistot, joka huolehtisi koko

RAAFAEL KAISLAMAA:

Tapaus Ursula Kointähti

Kuurojen Lehden jatkokertomus

VI luku

Ystävämme tapaavat Roomassa.

Roomassa hotelli La Scalassa Via Traviatan varrella pari herrasmiestä keskustelevat elehtien portierin kanssa:

— Si si il signor e la signora Risuko la camara numero 313 e signorina Kointehtii la camara numero 315.

— Gratzie gratzie

— per piacere

Näin hyvin selviytyivät ystävämme. — Sinulta kävi loistavasti tuo kysely haastoi kapteeni Harra.

— Hyvä ystävä, Italiassa pärjää pienellä sanavarastolla, loput kuurojen viittomakielellä, sillä parhaiten pärjää, nauroi Stig Bärris. Loistavan hotellin punaisella matolla kulkivat vilkkaasti keskustellen ystävämme ja saapuivat huone n:o 313 kohdalle, koputus, ei vastausta? Samoin vastapäinen huone n:o 315, ei vastausta!

— Olikohan minun italiankielentaitoni jotenkin puutteellinen? hämmästeli Stig Bärris.

— Ei, mutta hyvä ystävä katsotaan ruokasalin puolelle, sehän näkyy olevan tuolla. Valtavien viherkasvien ja oviverhojen kattaman, vasemmalle johtavan suuren aulan kautta herrat astuivat sisään ja katselivat hetken ympärillensä ja havaitsivatkin etsimänsä erään pöydän ääressä, ja astuivat kohti.

Tapaaminen oli iloinen yllätys, ystävämme liittyivät päivällispöydän ääreen, Risukot ja Ursula olivat kyselyjä tulvillaan ja Eero ja Stig vastailivat ja toivat terveisiä ja kertoivat kukin tehtävistään.

— Sehän on hauskaa kun jäät tänne kuurojen taidenäyttelyä varten, mutta entä kapteeni Harra? tiedusteli Ursula.

— Vain läpikulkumatka, erikoistehtävä Kyproksessa YK:n suomalaisjoukko-osastossa ja sitten matka Israeliin, komennus YK:n tarkkailuryhmän kanssa. Käynti Tel Avivissa Jerusalemissa ja Suezilla.

— Ehdimme käydä näyttelyssä, se on aivan lähellä, Emanuelin puiston taidehallissa, kertoi kauppaneuvos Risukko.

— Hyvä silläaikaa minä ilmoittaudun näyttelyn presidentille ja tapaan arvostelulautakunnan muut jäsenet, ilmoitti Stig Bärris.

— Lähtekäämme heti, mutta kapteeni Harra, eikö sinistä asiakirjasalkkuasi voisi jättää vaikka huoneeseeni? kysyi Ursula.

— Valitettavasti tämän salkun elementtiin kuuluu olla ainoastaan minun käsissäni, toistaiseksi, vakuutti kapteeni Harra.

— Ooh! Salaisia papereitako? kysyi Ursula.

Kapteeni Harra oli vaiti.

— Lasku on selvä, nyt lähdemme hyvät ystävät, sanoi Kauppaneuvos ja nousi ylös tuolistaan.

Emanuelin puiston taidehallissa.

—Täällä on suomalainen työ, katsokaa, mäntymetsää kirkkaassa auringonvalossa, taustalla vanha kiviaita, ja katsokaa mäntyjen kyljissä auringon valon leimahdukset, syvät vihreät varjot, kiviaidan sammalpeite sävyä tummempana, katsokaa valoja ja varjoja, tasapainoinen sommitelma, voimakkaat vedot ja värit, innostui Stig Bärris selostamaan.

— Kuurojen kansainvälinen taidenäyttely on saanut hyvän vastaanoton, innostui myös rouva Saara Risukko.

Kapteeni Harra siirtyi sivummalle, istahti sohvalle, asetti salkun viereensä ja pyyhki nenäliinalla otsaansa, oli lämmintä, samalla istahti vierelle tumma lyhyehkö herrasmies, joka levitti sanomalehden ja kääri kokoon nousten ylös lähteäkseen.

— Kapteeni Harra huusi Ursula, salkku on sanomalehdessä!

Tumma herrasmies säpsähti, lähti kiireesti ovea kohti, mutta kapteeni Harra syöksyi nopeasti ja tarrasi niskasta, kauppaneuvos ja Stig Bärris olivat hetkessä ympärillä, kapteeni Harra repäisi sanomalehden tumman herran käsistä, salkku putosi lattialle, Ursula sieppasi sen nopeasti.

Tumma herrasmies oli egyptiläinen.

Hotelli La Scalassa, pian senjälkeen kun egyptiläinen oli luovutettu valtiollisen poliisin haltuun, kauppaneuvoksen huoneistossa n:o 313.

— No oli se eri näyttelyavaus, mutta kuinka Ursula tulit huomanneeksi, kysyi kapteeni Harra.

— Pelkkää naisen uteliaisuutta ja vaistoa, kas kun kyselin siitä salkustasi ja annoit niin salaperäisen vastauksen, siitä hetkestä päätin pitää sinua ja varsinkin sinistä asiakirjasalkkuasi silmällä! selosti Ursula koko seurueelle.

— Olipa onni että Ursula oli mukanamme, innostui rouva Saara Risukko, nyt tiedät olla varovainen, kun jatkat yksin.

— Jaa'a pitäisikö Ursula asettaa kapteenin agentiksi mukaan, valvomaan, sanoi kauppaneuvos.

— Kyllä olisikin luotettavaa naisseuraa, vakuutti kapteeni Harra.

Illalla seurueella oli vielä rattoisa yhdessäolo, kevyt illallinen ja kahvi jäätelön kera. Kapteeni Harra kiitti vielä Ursulaa ja keskusteli hänen kanssaan hetken ja Ursula nyökäytti hyväksyvästi ja niin seurue hajaantui levolle kukin huoneeseensa.

Stig Bärris ja Eero Harra juttelivat vielä päivän tapahtumista, ja paneutuivat levolle.

Aamulla herrat heräsivät ja yllätyksekseen havaitsivat että sininen salkku oli hävinnyt!

— Kävi kuten arvelin, tuumi kapteeni Harra, tule Stig!

Hallin lattialla oli sininen salkku, Harra sieppasi sen. — Tyhjä! Ilmoita keuppaneuvokselle ja rouvalle että tulevat heti Ursulan huoneeseen, ilmoitti kapteeni Harra.

Ursulan huoneessa n:o 315 koko seurue ilmeisen jännittynein ilmein.

— No niin, kävi kuten epäilin, ole hyvä Ursula, kaiketi sinetöity kirjekuori on patjasi alla tallella, kysyi kapteeni Harra.

— Kyllä herra kapteeni, olkaa hyvä, sanoi Ursula ja veti patjan alta ison kirjekuoripakkauksen!

— No mutta johan jotakin, milloin tämän ehditte järjestää? ihmetteli kauppaneuvos ja Saara rouva.

— Eilen illallisen yhteydessä teimme Ursulan kanssa sotasuunnitelman, ilmoitti kapteeni Harra veikeästi hymyillen.

— Ja kirjekuoressa oli italialainen pilalehti, lisäsi nurahtaen kapteeni Harra.

Saattoi arvata, että koko seurue oli riemuissaan.

— Nyt hyvät ystävät käykää lounaalle, minun on otettava yhteys lähetystöön, tulen heti tänne, odottakaa täällä, kertoi kapteeni Harra.

Kapteeni Harra Suomen lähetystössä.

Uudet yllättävät ohjeet oli annettu, kapteeni Harra kiirehti takaisin hotelli La Scalaan.

— Nyt tulee huippuyllätys kertoi kapteeni Harra, tavattuaan ystävänsä hotellissa.

— Pääesikunnasta käsky kiitoksen esittämiseksi Ursula Kointähdelle. Lisäksi pyydetään edelleen Ursulan palvelusta, kaikki korvataan ja palkitaan. Stig ajaa autolla, muutama eksytysajo ja sitten me taxilla Ursulan kanssa erääseen muotitaloon, jossa Ursulalle ostetaan koko vaatekerta, samoin minulle. Jatkamme suoraan lentokentälle, ehdimme juuri, nousemme Istanbulin, koneeseen, ei siis Israelin koneeseen, joka tekee välilaskun Kyprokselle, ja nousee kentältä muutenkin 3 tuntia myöhemmin. Stig noutaa tavaratalosta meidän vanhat vaatteemme, kauppaneuvos huolehtii niistä kotimaahan palatessaan. Mutta tärkein, koko muu seurue lentokentälle Israelin koneen lähdön ajaksi, ja huiskuttakaa, kun kone lähtee, selosti seikkaperäisesti kapteeni Harra.

— Entäs te Istanbulissa? kysyivät muut.

— Jatkamme Kyprokselle ja tulemme sitten takaisin Suomeen!

— Et siis Israeliin ja Suezille?

— En, tuli määräys muutokseen, asia on niin salaperäinen, että toinen Kyproksessa olevista suomalaisupseereista jatkaa matkaansa ja vie minun raporttini.

Asiat tulivat selväksi. Stig, Ursula ja Eero lähtivät eksytysajoon.

Autoristeily ja vaihto taxiin onnistui täydelisesti, Ursula ja Eero Harra saapuivat muotitaloon.

Muotitalosta astui ulos valkoharmaaruutuisessa valkokauluksinen ja sinihattuinen sievä naishenkilö, seurassaan sinipukuinen herrasmies, jolla oli valkoinen hattu, tummat aurinkolasit ja kävelykeppi. Ajoivat kuin nuoripari suoraan lentokentälle ja nousivat Istanbulin koneeseen. Ja kohta oli turkkilainen ilmojen jättiläinen ilmassa suuntana Istanbul ja mukana oli ystävämme Ursula Kointähti ja Eero Harra.

Muotitalosta poistui Stig Bärris kantamuksineen ja saapui hotelli La Scalaan, josta hetken kuluttua kauppaneuvos ja Saara rouva seuranaan Stig astuivat ulos ja ajoivat taxilla lentokentälle. Perään ajoi heti eräs auto, toinen auto jäi vielä hotellin ulkopuolelle odottamaan, ja saikin odottaa kauan, mutta ei vain näkynyt kapteeni Harraa ja Ursula Kointähteä.

Lentokentällä oli vilskettä. Kauppaneuvos Kaarlo Risukko vaimonsa Saaran kanssa ja seurassaan Stig Bärris olivat kovin kiinnostunein ilmein katselleet Israelin koneeseen nousevia matkustajia.

Heidän läheisyydessään oli pari herrasmiestä, jotka supisivat sangen hermostunein ilmein, toinen poistui puhelimeen, ja palasi kiukkuisena takaisin kertoen, että hotellissa ei ole kapteenia eikä neitiä huoneessaan, eivät ole poistuneet eikä laskujakaan ole kuulemma maksettu, jotain oli arabivakoilujärjestön johdossa vikana.

Kone nousi, kauppaneuvos ja rouva sekä Stig huiskuttivat sydämellisesti olemattomille vierailleen! Ja poistuivat iloisesti hymyillen, pari herrasmiestä oli kalpeana kiukusta.

Kauppaneuvos maksoi hotellissaan kapteenin ja Ursulan laskut. Illalla poistui seurueemme hotelli La Scalasta, katsottiin parhaaksi selvittää koko seurueen asumissuhteet heti selväksi.

Risukot ja Stig Bärris muuttivat hotelli La Sofiaan näyttelyn ajaksi. Ja elämä rauhoittui ja muuttui museoon ja taidehalleihin tutustumiseksi.

---

talon lämmityksestä. Erääseen siipirakennukseen voisi järjestää lastentarhan k.m:älapsille ja yhdistyksen »Syntymäpäivälahja» lastenkoti. Kotiin tulisi kaksi luokkahuonetta, jotka ovat yhdistetyt toisiinsa kaksois-ovilla samalla ollen kokoushuoneita; kaksi makuukamaria pojille ja tytöille, huone johtajattarelle tarpeellisine keittiö- ja taloushuoneineen. Tilava pihapuisto istutuksineen täytyisi olla tontilla. Sisustustyön (kalusto) tekisivät k.m:ät. Naiset taas tekisivät verhoja, pöytäliinoja, käsiliinoja jne. Nämä työt olisivat osotteena k.m:äin erinomaisesta työtaituruudesta ja ahkeruudesta kouluopetuksen jälkeen.

Tällainen on minun »Ilmalinnani». Voisipa tuleva aika toteuttaa nämä. Se riippuu ainoastaan yhteisestä harrastusinnosta, yhteisistä ponnistuksista ja vahvasta luottamuksesta tarkoitusperän saavuttamiseen.

Helsingissä, 28.1. 1917.

John Sundberg»

Kaunis oli herra Sundbergin unelma, mutta ikävä vain, ettei se ole tähän päivään armon vuonna 1970 toteutunut. Olisipa meillä nyt komea toimitalo sillä paikalla missä nyt muhkea eduskuntatalomme on.

Muistan ennen usein kuulleeni vanhemmilta kuuroilta, että Helsingin kaupunki oli muka lahjoittanut sen tontin samalta paikalta, jossa eduskuntatalo on, mutta yhdistyksen silloisten johtohenkilöiden saamattomuudesta talo ei vain ole tullut rakennetuksi. Mutta se oli vain huhua, joka oli varmaan tästä »Ilmalinnani» kirjoituksesta muunneltu. Pöytäkirjoissakaan ei ollut merkintää siitä »lahjatontista».

Kirjoituksen alussa mainitun pääoman arvo on kaiketi 1918 tapahtuneen vapaussodan jälkeen muuttunut, niin ettei se riittänyt edes HKY:n v. 1928 hankitun nykyisen osakehuoneiston hinnaksi.

Sillä lailla.

A. A.

Maailmalta

NIGERIA

Vain harvoin saamme uutisia, mitä Nigerian kuurojenkouluille kuuluu. Tilanne johtuu luonnollisesti maassa jo pitkän aikaa raivonneesta sisällissodasta. The Deaf Lutheran lehden saamien tietojen mukaan joutuvat varsinaiset Nigeriassa olevat laitokset toimimaan hyvin suurissa vaikeuksissa, jotka johtuvat inflaatiosta, elintarvikepulasta ja muista sotaan liittyvistä syistä. Kolmesta amerikkalaisen lähetysryhmän perustamasta koulusta on

kaksi jo jouduttu sulkemaan ja viimeinenkin on vaaravyöhykkeessä. Biafran alueella olevista laitoksista ei ole käytettävissä mitään tietoja.

A. R.

USA

Presidentti Nixon vieraili erään matkansa aikana Flintin kaupungissa sijaitsevassa kuurojenkoulussa. Käydyn keskustelun kuluessa kävi ilmi, että presidentillä on kuuro täti. Presidentti sanoi käyttävänsä viittoimia hänen kanssaan puhuessaan.

Kuurojen väestönlaskenta toimitetaan vuoden 1970 aikana Yhdysvaltojen terveysministeriön myöntämän n. 60.000 markan suuruisen avustuksen turvin. Laskennan johtaja rouva Mary Switzer kertoi tehtävästään: Tilastolliset tiedot maamme kuuroista ovat vielä puutteelliset. Olemme varmoja, että maassamme on suuri joukko, kenties 250.000, joka tarvitsisi kuntoutusta voidakseen elää täyttä elämää. Huolellisella, nykyaikaisin perustein toimitetulla laskennalla mahdollistamme kuntoutusohjelmien tulemisen kaikkien kuurojen ulottuville. Kysymykset, jotka kuuroille annetaan käsittävät mm. kuurouden syyn, asunto-olosuhteet, työkokemuksen ja harrastukset.

A. R.

PERU

Perun pääkaupungissa Limassa pidetään vuonna 1971 latinalaisen Amerikan kuurojen urheilukisat. Latinalaisamerikkalaiset valtiot ovat muutamien vuosien aikana pitäneet omat säännölliset kuurojenkisansa, joista edelliset olivat Argentiinassa.

A. R.

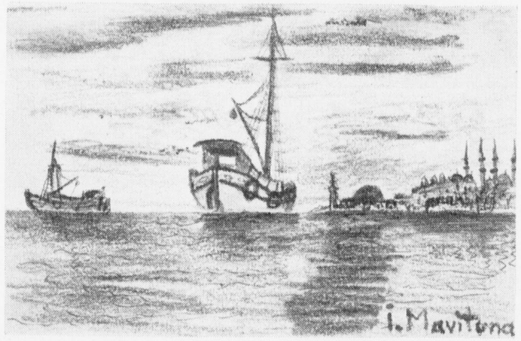

TERVEHDYS TURKISTA

Herra Irfan Mavituna Istanbulista on muistanut toimitusta kirjeellä sekä itse piirtämällään postikortilla (yllä). Ystävämme on ilmoittanut haluavansa kirjeenvaihtoon kuurojen suomalaistyttöjen kanssa englanninkielellä. Halukkaat ja kielitaitoiset voivat kirjoittaa hänelle os: Zuhuratbaba Cad N:o 5, Bakirköy-Istanbul, Turkki.

ENSIAVUSTA

Eräänä piirimme iltana kertoi sisaremme Leena Vitikainen meille autokolarista, jonka hän oli omin silmin joutunut näkemään.

Varta vasten tätä varten hän oli varannut mukaansa erilaisia ensiaputarvikkeita, antaakseen neuvoja meille kuuroille ystävilleen.

Vaara vaanii meitä joka paikassa, missään emme voi sanoa olevamme turvassa. Suurin vaara lienee autoilijoitten kohdalla.

Mitä huominen päivä meille itse kullekin tuo tullessaan, sitä emme voi kukaan tietää. Kuolema ja loukkaantumiset saattavat olla silmänräpäyksessä edessämme, myöskin pelastuminen saattaa tulla osaksemme, kaikki on ennalta määrätty, tuli mitä tuli, se on vastaanotettava.

Siksi on paikallaan että kaikkeen varautuva ihminen varaa esim. autoonsa kaikki tarvittavat ensiapuvälineet.

Jokaisen autoilijan olisi syytä oppia huolella antamaan ensiapua sitä tarvitsevalle lähimmäiselle. Ketään lähimmäistä ei saa jättää heitteille, jokainen ihminen on lähimmäisemme.

Tämän tästä saamme lehdistä lukea, miten moni autoilija aiheutettuaan kolarin pakenee kolaripaikalta jättäen ehkä avuttomatkin uhrinsa tielle virumaan. Tällainen menettely on erityisen törkeätä.

Sinä kuuro autoilija, mikäli haluat olla esimerkillinen, varaa autoosi ensiapuvälineet ja opettele jollakin kurssilla, niitäkin kyllä järjestetään, antamaan ensiapua. Olet kai tietoinen siitä, että huolella annettu ensiapua saattaa pelastaa jopa potilaan hengen, näin on monesti todettu.

Jos esim. kuuro ihminen sattuu kuulevien aiheuttamalle kolaripaikalle, hänen ei suinkaan sovi ajatella, että minä en kuule, en ymmärrä mistä on kysymys, en voi auttaa, kyllä he selviävät ilman minun apuani. Täytyy säilyttää malttinsa ja rauhallisesti katsoa voiko jossakin olla avuksi ja täyttää velvollisuutensa lähimmäistään kohtaan.

Sylvia.

JULIA KIVINIEMEN JUHLAPÄIVÄ

Rakkaan ystävämme Julia Kiviniemen täyttäessä 80 vuotta tammikuun 3 päivänä oli meillä lämminhenkinen juhla. Saapuvilla oli paljon vieraita, kuuroja ja kuulevia, kuurojenpapit ja Kokkolan seurakunnan papit, eri uskontoryhmien edustajat ja myös Julian niin rakkaasta Pelastusarmeijasta oli edustajia. Tätä juhlaa me Kokkolan kuurot olemme odottaneet saadaksemme täydestä sydämestä kiittää ihmistä, joka on lahjoittanut elämänsä rakkaudentyölle ja jota kuurot ja kuulevat rakastavat. Me toivomme, että Sinulla, Julia, olisi paljon elinvuosia ja että Sinun tielläsi kasvaisi paljon kauniita kukkasia. Sinun sydämessäsi kasvaa kaunis kukka, jonka nimi on rakkaus, se on rakkaus Jumalaan ja lähimmäiseen. Me kaikki haluamme vielä kiittää Sinua kaikesta ja toivomme, että Herra valaisee iltapäivän tiesi tuhansin tuikkivin tähtösin.

Marja-Liisa Rauma.

PYHÄPÄIVÄN PALSTA

»Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta».
Mark. 10:14

Onnellisessa ja oikeassa vastuusuhteessa olevasta kodista ei vastasyntynyttä lasta anneta ensin pois seimeen, lastenkotiin, kasvatuslaitokseen ja sitten vasta takaisin lapsen kotiin, vanhempiensa tykö. Tämä olisi järkyttävä kierros pienelle ihmistaimelle, vailla oman äidin rakastavaa ja lämmintä syliä, huolenpitoa ja onnellista äidin äänen tuttua sopertelua ja läheisyyttä kodin tutuksi tulleessa ympäristössä. Ja niin lapsi pian oppii ja tuntee äitinsä ja isänsä.

Niin on Jumalan lapseksi tuleminen, jo alussa kasteessa Jumalan huolenpitoon. Kodin ja äidin rukoukset ja laulut.

Koulun aamuhartaudet, uskontotunnit.

Rippikoulu.

Sana ruokkii elämän tiellä ja vahvistaa kestämään koettelemukset, mutta alku on ilon ja riemun aikaa.

Uskossa oleva kestää koettelemukset.

Epäuskossa ilman Jumalan Sanan turvaa, tuo epätoivoa ja toivottomuutta, hermostuneen ilmapiirin, riitaa ja epäsopua.

Jumalan Sana kokoaa ja rakentaa ja antaa uutta uskoa ja alkamisen iloa.

Ylläolevat tekstin sanat, jotka kätkeytyivät sydämeeni pyhäkoulussa, toivat iloa elämääni, sillä siinä oli lupaus että lasten on Jumalan valtakunta.

Sotaväessä ollessani, ensikerran havahduin, kun olimme jo lähestymässä rintamalinjoja, eihän lapsia viedä sotaan, pyysin, että Taivaallinen Isä pitäisi minua vielä kuitenkin Hänen lapsenaan, että saisin olla Hänen kansalaisensa, lapsensa. Lastenkirkon Sana oli kasvanut sydämessä ja kantoi läpi sodan koettelemusten.

Jumala sallii vieläkin meidän yksinkertaisessa lapsenuskossa luottavan Häneen, ja valtakunta on oleva senkaltaisten, meillä on vain lapsen tuomiset, pyyntö, ja anominen olla senkaltaisessa luottamuksessa rakkaaseen Taivaalliseen Isään.

Reino Grev.

Nuorten osasto

KERHOKENTÄN KUULUMISIA

Joulukuun aikoina tuli kerhomiehen postiluukusta tavan takaa kaikenlaista postia, joiden joukossa monilta nuorisotyöstä kiinnostuneilta kuuroilta pitkiäkin kirjeitä. Asiat liikkuvat yksinomaan kerhotyön piirissä. Tästä voi päätellä mielenkiinnon heränneen yksinomaan kuurojen piirissä harjoitettavaan nuorisotyöhön sen eri muodoissa.

Kuurojen nuorisotyön kentällä viimeiset vuodet ovat olleet kiihkeää kautta. Uudistumista ja muotoutumista tapahtuu jatkuvasti. Nuorten todelliset tarpeet on alettu tiedostaa, joka puolestaan on laajentanut pohjaa koko nuorisotyössä. Mutta jos ryhdytään vertaamaan maamme nuorisotyötä, jota tehdään kuulevien piirissä, jäämme auttamattomasti jälkeen monessa asiassa. Eräässä seikassa olemme kuuleviin verrattuna poikkeuksellisia, olemme liikkuvampaa väkeä. Kerhomiehellä on tilaisuus käydä monissa kerhoissa ja niiden juhlatilaisuuksissa. Yleisön joukosta valtaosa on ulkopaikkakuntalaisia. Olemme siis vilkkaita matkailijoita, johon on ymmärrettävät syyt. Halutaan nähdä ja tavata tuttuja ja solmia uusia suhteita.

Liittomme nuorisotyö on joutunut uudistumisista huolimatta moniin ongelmiin. On alettu enemmän tajuta, ettei nykyinen käytäntö pääde enää. Vapaaehtoisen nuorisotyön hoitaminen liiton tasolla vaatii tekijöiltään enemmän kuin on mahdollisuuksia. Ei siis ihme jos liiton nuorisotyötoimikunnan jäsenet vuosien kuluessa vaihtuvat. Liiton muissa toimikunnissa voivat samat henkilöt olla useampiakin vuosia. Liiton nuorisotyötoimikunta poikkeaa muista, että se suunnittelee ja toteuttaa ja on jatkuvasti käymistilassa. Tälle asialle ei kukaan mahda mitään eikä ketään voida panna kaikesta vastuuseen. Olosuhteiden pakosta meidän nuorisotyömme poikkeaa aika lailla muiden nuorisojärjestöjen työstä. Tämän takia niitä kirjeitä tulee.

Tarkastelen mitä meidän tulisi uudella vuosikymmenellä tehdä. Olen usein huomannut monien juhlapuhujien puheissaan tähtäävän nuoriin ja heidän ongelmiinsa. Kumma kyllä etten ole nähnyt monenkaan lähteneen käytännön tekoihin. Kieltämättä liiton nuorisotyö olisi uudelleen organisoitava. Tähän on asteittain pyritty, mutta tehtävää on aika paljon. Pahin kari on kuurojen valtakunnallisten järjestöjen yhteistyön puute. Heidät olisi edustajiensa välityksellä kutsuttava koolle. Nuorisotyötä nykyisin harjoittavat ainakin Urheiluliitto, AK, Shakkiliitto, sekä kristillistä nuorisotyötä tekevät kuurojenpapit ja -diakonissat ym. Viimeksimainittujen työn arvoa nostaa se etteivät he aseta mitään vaatimuksia tehtävänsä suhteen, ei ole jäsenmaksuja, ei anneta porttikieltoa kellekään, joka tulee kokoukseen. Kukin järjestö tarjoaa nuorille kaikenlaista harrastusta, joka ei olekaan pahitteeksi. Harrastusten monipuolisuus

KILPAILUKUTSU

Suomen Kuurojen Liitto ry:n nuorisotyötoimikunta kutsuu kaikkia SKL:n alaisten yhdistysten nuortenkerhoja ja vastaavia toimikuntia ottamaan osaa

TOIMINTAKILPAILUUN

ajalla 1.2—31.12. 1970.

Kilpailukautena tehdyistä tehtävistä annetaan järjestöille pisteitä sen mukaan kuin toimikunnalle tehtävän laadusta ilmoitetaan.
Lähempiä ohjeita kilpailuun liittyvistä seikoista saa toimikunnan sihteeriltä os.: Esko Sänkiniemi, Talinkorventie 10 A 11, Turku 19.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO ry.
Nuorisotyötoimikunta.

asettaa jo nuoret vaikean valinnan eteen. Silmiinpistävää ja raivostuttavaa on ainakin monien järjestöjen, seurojen, yhdistysten ym. johtajien puheet eri tilaisuuksissa nuorille osoitettuna sanontana »pakko». Monia esimerkkejä löytyy ja tässä muutamia. Urheilussa pyydetään nuoria urheilijoita välttämään kaikkia muita harrastuksia kuin urheilu. Urheilu on nuorille niin tärkeätä ja sitä täytyy harrastaa kovasti! Pyydetään välttämään kaikkia nuorten turhia kokouksia y.m. Tavallisesti nuori kuuro tämän neuvon saatuaan alkaa harrastaa urheilua ja yrittää välttää muita tilaisuuksia, joita muun muassa ovat erilaiset ensiapu-, perheneuvonta- ja askartelukurssit. Miten nuoren sitten käy kun hän alkaa tulla vanhemmaksi. Seurat eivät häntä silloin tarvitse ja tämä urheilija joka nuorena karttoi kaikkea opintoja elää lopun parasta ikäkautta muiden ohjeiden ja opastuksen avulla. Näistä henkilöistä tulee taakka kuurojen huoltotyöntekijöille, papeille ja sisarille sekä puhe- ja kirjoitustaitoisille kuuroille.

Ylläkuvattu esimerkki pätee myös Kuurojen Autojärjestöön, sekä Shakkiliittoon ja niiden alaosastoihin. On otettava lukuun monet kuurojenyhdistyksetkin. Meidän on todettava kuurojen järjestöelämässä ehdoton perussääntö. Toiminnalla nuorisotyössä tähtäämme yksinomaan nuorten kuurojen vapaa-ajan ohjaukseen tavoitteena itsenäinen ja omatoiminen kuuro kansalainen, sellainen joka pystyy hoitamaan elämänsä aikana yksinkertaisemmat yhteiskunnalliset velvoitteet. Nuorille on annettava sitä ohjausta, jota ei ole koulukautena voitu tarjota. Heille on annettava tilaisuus kerhoissa ja erilaisissa yhteyksissä mahdollisuus käytännössä kokeilla oppimaansa.

Nuorten harrastuksista on urheilutoiminta ylivoimaisesti suosituinta, mutta seurojen johtohenkilöiden on ajateltava myös urheilijaksi aikovan nuoren tulevaa elämänuraa eli sitä kautta jolloin ei häntä enää urheilijana tarvita. Urheilujohtajien on syytä opiskella vapaa-aikoina myös nuorisotyötä käsitteleviä aiheita. Niitä on tarjollakin. Sama pätee kaikkiin järjestöihin.

Kristillistä nuorisotoimintaa tulevana vuosikymmenenä tulisi laajentaa myös eri järjestöjen piiriinkin. Kristillistä toimintamuotoa ei ole syytä väheksyä vaikka monet kieltäytyvät jyrkästi ottamasta sitä ohjelmaansa, toteavat vain yksikantaan sen kuuluvan pappien hoitoon. Tämmöinen mielipide valitettavasti on yleinen kuurojen keskuudessa. Meitä järjestöjohtajia on monenlaisia ja tavallaan hyväksymme ainoastaan oman järjestömme edun ensisijaisesti ja sen jälkeen katsotaan miten sitä voitaisiin parhaiten toteuttaa käytännössä ottamatta huomioon muita vastaavia järjestöjä. Tämä ei ole oikein nuoria kuuroja kohtaan. Hehän ovat etusijalla. Jos halutaan löytää sopivia ratkaisuja yhteistyön aikaansaamiseksi tulisi järjestää yhteisiä neuvottelupäiviä. Ne voisi pitää liittotasolla, jollaisen järjestäminen liiton nuorisotyötoimikunnalla on tähtäimessä lähikuukausina. Katsotaan ketkä vaivautuvat tulemaan. Vastaavia neuvottelupäiviä voisi eri paikkakunnillakin omassa yhdistyksessä järjestää.

Olisi myös syytä ryhtyä tutkimaan millaiseksi kuurojen nuorisotyö tulisi järjestää. Pitäisi järjestää kokonaissuunnitelma pitkällä tähtäyksellä. Tällä toimenpiteellä olisi kauaskantoiset merkitykset. Pitäisi saada koolle ne henkilöt, jotka voisivat ryhtyä sanoista tekoihin. Nuorten kuurojen maailman todelliset tarpeet tulisi ryhtyä tiedostamaan. Se laajentaisi pohjaa nuorisotyössämme. Valtiovallan suhtautuminen kuurojen pyrkimyksiin on vuosien aikana asteittain parantunut ja tilaisuutta tulisi jatkuvasti käyttää hyväksi. Tärkeimpänä tavoitteena pitäisin tulevan 70 luvun jaksona saada suurimpiin kaupunkeihin päätoimiset nuorisotyöntekijät kuuroille. Jos tilastoihin on luottamista ja jos suositellaan kuuroja muuttamaan maaseudulta asutuskeskuksiin, niin tämä tietäisi suurkaupunkien nuorten lukumäärän lisääntymistä. Nuoriso-ohjaajia tultaisiin tarvitsemaan. Kaikesta huolimatta olisi syytä eri järjestöjen toimesta organisoida maamme nuorisotyön kenttä, jossa tulisivat kaikkien edut huomioiduiksi. Ohjelmallinen kokonaisuus sekä koulutustoiminta on suunniteltava ja toteutettava käytännössä.

Yhteistyö on voimaa ja yhteistyönä saataisiin aikaan enemmänkin. Tälle linjalle on syytä lähteä hyvät järjestöjen johtajat.

Kerhomies.

TV-palsta

Joulunajan ohjelmiston valopilkkuna kuuroille oli Tapaninpäivän viittomakielinen ohjelma. Neitosten Leinonen ja Heinonen (etunimiä en valitettavasti muista, koska olin niin syventynyt seuraamaan esitystä nimien ilmestyessä kuvaruutuun) kauniit lauluesitykset ja pastori Savisaaren puhe loivat harrasta tunnelmaa jouluntienooseen. Kunpa tämä ohjelma olisi esitetty jouluaattona!

Kuulevien kannalta ei varmastikaan olisi mitenkään häiritsevää, vaikka viittomakielellä tulkittuja ohjelmia olisi enemmänkin. Oma kokemukseni on se, että kuulevien mielestä viittomakielinen esitys on kaunista ja mielenkiintoista seurattavaa. Tekstien lisäämisen ohella olisikin myös viittomakieliset ohjelmat tasapuolisesti muistettava ajateltaessa kuuroille sopivia ohjelmia. Kolmas mahdollisuus, jota voidaan käyttää yhdessä edellämainittujen kanssa on ohjelmien visuaalisuus, t.s. niiden kertomat asiat ja tiedot välittyvät pääasiassa näköaistin avulla. Tämä näin yhteenvetona, nämä kolme seikkaa tulevat jatkuvasti esille tällä palstalla eri ohjelmien yhteydessä.

Uudenvuodenpäivänä satuin katsomaan erittäin mielenkiintoisen asiaohjelman »Kuolinkellot soivat Venetsialle». Se antoi hyvän kuvan sekä Venetsian ainutlaatuisuudesta että tätä kaupunkia uhkaavasta tuhosta. Venetsia on eräs esimerkki siitä, miten ihminen tuhoaa elinympäristöään. Esimerkki saattaa suomalaisista tuntua kaukaiselta, mutta Venetsia on osa sitä kulttuuria, johon meidän kulttuurimme pohjautuu. Ohjelma oli todella näköpiiriä avartava, ja tämänhän pitäisi olla eräs television päätehtävistä. Toivottavasti se vähitellen suo kuuroillekin yhä enemmän mahdollisuuksia maailmankuvan laajentamiseen. Tässä mainitussa ohjelmassa oli, onnellista kyllä, suomenkielinen teksti. Ohjelma näytettiin nimittäin ruotsinkielisen television puolella!

Television kaksikielisyys tarjoaakin kiertotien ohjelmien seuraamiseen tekstien avulla. Ruotsinkieliset voivat katsoa ruotsinkielisin tekstein varustettua suomenkielistä ohjelmaa ja päinvastoin.

Toivo Pekkasen romaanin »Tehtaan varjossa» dramatisointi oli mielenkiintoista seurattavaa siitä huolimatta, ettei ymmärtänyt, mitä siinä puhuttiin. Varsinkin kaksi ensimmäistä osaa olivat kuvakerrontaa, jossa pelkin kuvin ilmaistiin kansalaissodan jälkeisten vuosien ankeita tunnelmia. Pääosien esittäjät, varsinkin Samuel Oinoa esittänyt Jouni Jalarvo, pystyivät ilmeillään ja eleillään ilmaisemaan paljon. He eivät näytelleet, vaan elivät.

»Tehtaan varjossa» esitettiin jo noin vuosi sitten kakkosverkossa. Minun täytyykin tässä yhteydessä todeta, että TV-havaintoni koskevat toistaiseksi vain ykkösverkon ohjelmia. Luvassa on kuitenkin, että myös kakkoskanavan ohjelmat ajan mittaan alkavat näkyä vastaanottimestani.

Raija Nieminen

KERHOJENKESKEINEN TOIMINTAKILPAILU

Joulukuun tilanne.

1. Lahti ..... 17,25 p
2. Tampere ..... 10,10 »
3. Turku ..... 5,73 »
4. Helsinki ..... 5,66 »
5. Vaasa ..... 5,50 »
6. Jyväskylä ..... 2,90 »

Kokonaistilanne. 1.2.-69 — 31.12.-69.

1. Tampere ..... 66,94 p
2. Rovaniemi .... 66,84 »
3. Jyväskylä ..... 62,07 »
4. Turku ..... 43,79 »
5. Vaasa ..... 43,05 »
6. Helsinki ..... 30,87 »
7. Lahti ..... 26,35 »

Viimeinen kuukausi tuo lopultakin selville kokonaiskilpailun voittajan. Lahtelaisten tuleminen kilpailuun näin myöhään ei heikennä heidän asemaansa. Onhan taas kilpailun toinenkin jakso tiedossa. Viittaan kilpailukutsuun. Kilpailu päättyy tältä osalta 31.1.-70. Loppukiri on edessäpäin.

E. S.

PIRKON PALSTA

KULUTTAJATIETOUTTA

Eri liikkeet tarjoavat samanmerkkisiä koneita suurin hintaeroin. Asioita sen kummemmin harkitsematta moni kuluttaja ostaa koneensa tietysti sieltä mistä halvimmalla saa. Hän laskee vain oman rahallisen hyötynsä unohtaen erään tärkeän seikan, nimittäin koneitten huollon.

Monessa liikkeessä ei ole ollenkaan minkäänlaista huolto-organisaatiota, siellä on valttina vain halvat hinnat. Jos ostat koneesi sellaisesta liikkeestä ja se menee epäkuntoon, viet sen samaan liikkeeseen korjattavaksi, saat valittelevan vastauksen ettei liikkeessä toimi huolto-osastoa. Viet sitten koneesi toiseen liikkeeseen, jossa on hyvä huolto, mutta siellä sanotaan, että korjaamme vain ne koneet, mitkä on meiltä ostettu. Mitäs sitten teet? Harmittelet omaa tyhmyyttäsi. Käteisellä maksaen olisit saattanut saada tarvitsemasi koneen samalla hinnalla kuin mistä ostit mielestäsi edullisemmin ja hyvä huolto olisi ollut jatkuvasti taattu.

Kaikenlaiset kaupanpäälliset ovat tarkoitetut vain ostajan hämäämiseksi. Esimerkiksi ostat jääkaapin käteisellä, voit saada 100 mk alennusta, ehkä enemmänkin, jossain toisessa liikkeessä mainostetaan seuraavasti, ostaessasi meiltä jääkaapin, saat kaapin täynnä erilaisia astioita, mutta jos vaivaannut katsomaan voit todeta että astioiden laatu on huono ja ne ovat rumiakin, ei siis kannata haksahtaa tähän tarjoukseen.

Ovatkos perheenemännät vaivautuneet tutkimaan, mitkä pyykinpesumahdollisuudet ovat hänen perheensä kohdalla edullisimmat? Kiireinen ansioäiti vie ilman muuta pyykkinsä pesulaan tai pesee sen sunnuntaisin, rukoillen ehkä mielessään ettei vaan sattuisi vieraita tulemaan keskeyttämään hänen pyykkipäiväänsä. Mitä varten äidin pitää raataa kuin orja ja vielä sunnuntaisin? Olettekos muuten huomioineet, että äidin sunnuntaista pyykkipäivää paheksutaan, mutta se sunnuntainen isän auton pesu ja rassaus on itsestään selvää sunnuntaihuvia.

Esimerkiksi valkopyykki kannattaa pesettää pesulassa kilohinnalla. Laskettuna se ei tule sen kalliimmaksi kuin itsekkään pesten. Varsinkin talvisin se on jo terveydellisistäkin syistä suositeltavaa, onhan vielä talouksia jossa pitää vedetkin kantaa ja kuivatusmahdollisuudet ovat huonot.

Ei kotiäidinkään tarvitse mitään omantunnon tuskia kärsiä, jos hän lähettää valkopyykkinsä pesulaan, sillä kyllä sitä pikkupyykkiä jää vielä ihan tarpeeksi mielen »virkistykseksi».

Nykyään päästään jo pyykin jälkikäsittelyssä puolella siitä mitä ennen. Tekstiilien laadut ovat muuttuneet, eivät kaipaa silitystä eikä mankelointia. Järkevyys ei ole mitään laiskuutta, pitää osata ratinalisoida työnsä niin, että jää aikaa harrastuksillekin. Puhtaushan on sentään tärkeintä, eikä se, onko ne liinavaateet siellä vaatekaapissa vieraita varten näytettävissä, viivasuorissa pinoissa, niinkuin ne olivat iso-äidin aikaan. Pois siis turha vaivannäkö pyykin pesussakin.

Viisas siis harkitsee minkä tarpeessa hänen perheensä on, minkä ei.

Pirkko

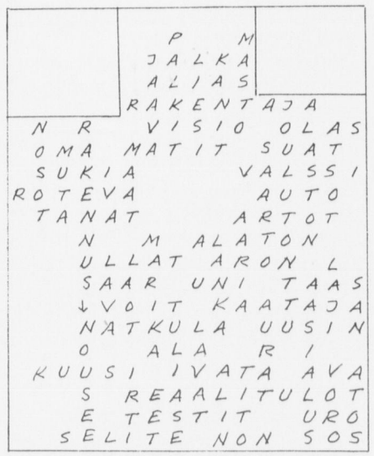

JOULURISTIKKO sai haukkumisia osakseen vaikeutensa takia ja syystäkin. Esim. ensimmäisellä pystysuoralla rivillä ollut sana »nosot» on kielessämme täysin vieras sana, sitä ei perusmuodossaan löydy edes Nykysuomen sanakirjassa. Virheetöntä vastausta ei tullut, mutta vika on ristikon laatijan ja sen hyväksyneen toimituksen.

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä os.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, H:linna.

Kauko Mäkelä on poissa

Tammikuun kymmenentenä kuulaana pakkaspäivänä, saatoimme Kauko Mäkelän hänen viimeiseen lepoonsa Pirkkalan hautausmaalla.

Taivas oli alhaalta ohuen pilvi- tai pakkashuurun peittämä, taivaan laki loisti kirkkaana sinenä. Aurinko kuulsi jostain pilvien takaa.

Puut seisoivat suorana, hievahtamatta, lumisin oksin, punaruskein kaarnarungoin.

Ympäröimme ystävämme viimeisen leposijan ajan, paikan ja tapahtuman painamina.

Ei ollut vuottakaan siitä kun olimme kokoontuneet Kauko Mäkelän kotiin Naistenmatkassa juhliaksemme ja onnitellaksemme häntä. Silloin hän saavutti 70 vuoden iän. Ei hän eikä yksikään meistä aavistanut, että hän tuona päivänä aloitti elämänsä viimeisen vuoden. Mutta sitähän ei voinut tietää, niinkuin sitäkään, elämmekö vielä huomenna.

Ystävämme kuoli vuoden 1970 ensimmäisenä päivänä. Viestin tulevasta lähdöstä saimme jo heinäkuussa, Kuurojen Urheiluliiton mestaruuskilpailujen aikaan, jolloin Kaukon, urheiluliiton puheenjohtajan, oli poistuttava kilpailupaikalta äkillisen sairauskohtauksen yllättämänä. Siitä alkoi hänen pitkällinen taistelunsa sairautta vastaan, jonka hän viimeiseen saakka uskoi voittavansa. Me toivoimme samaa, mutta viimeisten viestien tullessa valmistauduimme murhemielellä odottamaan lopullista ja ehdotonta tietoa. Vaikka olimme valmistautuneita, niin tieto Kaukon lähdöstä vavahdutti.

Kauko Mäkelä oli Kuurojen Urheiluliiton puheenjohtaja. Hän oli sitä loppuun saakka. Sairasvuoteeltaan hän hoiti liiton asioita ja ohjasi sen toimintaa. Vielä viimeisinä päivinään hän antoi ohjeita liiton varojen käytöstä. Tämä tuo selvästi esiin hänen luonteensa kaksi hallitsevinta piirrettä, rakkauden ja vastuuntunteen. Urheilu oli hänelle läheinen asia, ei urheilu pelkästään urheiluna vaan aatteena ja ihanteena. Se oli hänelle eräs elämisenmuoto, eräs keino saada nuoriso kasvamaan terveeseen elämisentapaan. Nuorison, urheilun ja hyvien harrastuksien yhdistäminen oli hänelle tavoite, jonka puolesta hän oli toiminut.

Tammikuun alussa jouduin käymään Viittakiven opistossa Hauholla. Nähdessäni jälleen opiston päärakennuksen, vanhat puut, Kirrisen selän, uimarannan, niin automaattisesti tuli mieleeni muuan kesäinen viikko samoilla maisemilla. Kauko Mäkelä tuli näissä muistoissa esiin hänelle hyvin tunnusomaisissa tehtävissä. Viittakivessä järjestettiin v. 1957 Kuurojen liiton toimesta nuorisoleiri, muuten ensimmäinen laatuaan, ja tätä leiriä oli Kauko Mäkelä omalla panoksellaan vetämässä. Nuorien joukossa hän oli kuin yksi heistä, reipas, toverillinen, ensimmäisenä riehumassa kun oli riehumisen aika, mutta myös ensimmäisenä neuvomassa ja opettamassa milloin tarvittiin. Tämän leirin aikana hän oli johtaja ja luennoitsija, mutta oli myös hurjissa ja hulluissa viestileikeissä omaa osuuttaan viemässä.

Nastolasta alkoi Kauko Mäkelän tie. Hän kulki Lahden kautta ja sieltä muuttaessaan hän jätti jälkeensä urheiluseuran ja kuurojenyhdistyksen, joiden aikaansaamisessa hänellä oli ollut oma rakentava panoksensa. Tampereelle hän sen jälkeen asettui ja sieltä käsin toimi. Sieltä hänen toimintonsa levisivät kuin renkaat vedessä. Paikallinen kuurojenyhdistys ja urheiluseura, Kuurojen Urheiluliitto, Suomen Kuurojen Liitto ja sen monet toimikunnat saivat käyttää hänen tarmoaan ja innostustaan hyväkseen. Nuorten kulttuuripäivät, nuorisoleirit ja nuoriso-ohjaajakurssit olivat tietysti etutilalla. Hän teki pitkän päivätyön monella saralla — sivutyönään. Päätoimeltaan hän oli mallipuuseppä Valmetilla ja ne jotka tätä ammattia tuntevat tietävät tämän työn asettamat vaatimukset: huolellisuus, tunnollisuus, vastuuntunto — ja tekijän kiinnostus.

Viimeiset vuodet Kauko Mäkelä keskittyi johtamaan urheiluliittoaan. Hänellä oli mielessään toiveita saada liiton alaiset urheiluseurat toimimaan tarmokkaasti koulutettujen ohjaajien johdolla, vaikeasti toteutettava ajatus, mutta hänellä riitti uskoa siihen. Ehkä seuraajat pystyvät viemään tämän suunnitelman loppuun Kauko Mäkelän rakentavan työn pohjalta.

Kuurojen Urheiluliitolle, koko Suomen kuurojen urheilulle, on Kauko Mäkelän ennenaikainen poismeno raskas menetys.

— — —

Kauko Mäkelän ruumiinsiunaustilaisuus Pirkkalan kirkossa oli koonnut pienen kirkon täyteen saattajia. Aluksi veisatun virren 600: 1—3 jälkeen suoritti rovasti Paunu ruumiinsiunauksen puhuen vainajan asenteesta elämään ja ihmiseen. »...hänen oli helppo lähestyä toista ihmistä ja rakentaa yhteyksiä. Hän oli rakentajaluonne ja ymmärsi ettei ihminen elä itseään vaan toisia ihmisiä varten. Hän palveli toisia ihmisiä...»

Omaisten kukkien jälkeen laskettiin arkulle Suomen Kuurojen Urheiluliiton seppele liittojohtokunnan kokonaisuudessaan kunnioittaessa läsnäolollaan puheenjohtajansa muistoa. Kuurojen liiton seppeleen laskivat puheenjohtaja Savisaari, toiminnanjohtaja Väisälä ja hallituksen jäsenet Lehtimäki ja Narmala. Seppeleitä laskivat lisäksi Tampereen Kuurojen Yhdistyksen, Lahden Kuurojen Yhdistyksen, Kuurojen liiton nuorisotyötoimikunnan, Tampereen Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerhon, Vaasan Wellaksen, Valmetin ja työtoverien edustajat.

Muistotilaisuudessa Hotelli Emmauksessa Valentin Kaurela, Runo Savisaari ja Niilo Rannikko palauttivat mieleen Kauko Mäkelän elämäntyön sekä muistelivat häntä ystävänä ja työtoverina.

— — —

Kauko Mäkelä — hän on nyt poissa, mutta hänen hahmonsa ja työnsä säilyvät kauan keskuudessamme.

J. N.

Uuden vuosikymmenen alkaessa

Kuurojen Urheiluliitto joutuu lähtemään uudelle vuosikymmenelle ilman kapteenia ja tavallaan myös ilman perämiestä. Liiton puheenjohtajan Kauko Mäkelän siirtyminen tuonne puolen ajan on urheiluliitolle korvaamaton tappio. Kauko Mäkelän jättämää aukkoa on vaikea täyttää. Tämä ei ole vain sananhelinää vaan kylmä totuus. Toiminnanjohtaja- ja puheenjohtajakautensa ansiosta Mäkelä oli perusteellisesti selvillä liiton asioista ja sen mahdollisuuksista, seuraaja joutuu syventymään esiintuleviin kysymyksiin asia asialta ja vienee aikansa ennenkuin yleistuntuma on saavutettu. Tilannetta vaikeuttaa liiton toiminnanjohtajan eroaminen vuoden vaihteessa.

Liiton varapuheenjohtajaksi on liittojohtokunta valinnut Esa Kauppisen ja toiminnanjohtajaksi allekirjoittaneen. Liiton puheenjohtajakysymys joutunee ratkaisuvaiheeseen maalis—huhtikuussa, jolloin ylimääräinen liittokokous kokoontunee. Toiminnanjohtajakysymys jäänee avoimeksi toistaiseksi, allekirjoittanuthan otti tehtävän hoitoonsa kunnes löytyy parempi ja pystyvämpi mies. Nauroiko joku — ei tuota ole vitsiksi tarkoitettu. Urheiluliitolle on ehdottomasti eduksi jos toiminnanjohtajaksi saadaan vaikkapa sivutoimisena mies, jolla on urheilu- ja järjestötyökokemusta sekä on käynyt vaikkapa liikuntateknikkokurssin. Tällöin toiminnanjohtajan työ ei supistuisi vain kirjeenvaihtoon, pöytäkirjojen laatimiseen ja toimintakilpailun pistelaskuun, vaan hän voi osallistua työhön kentällä, seuroissa. Vain tehostamalla seurojen toimintaa voidaan urheilutasoa nostaa ja seurojen toiminta kaipaa tehostusta ennenkaikkea koulutus- ja valmennuslinjalla. Myös enemmän yhteistoimintaa seurojen ja kuurojenkoulun välillä kaivattanee. Mikäli liitolla olisi toiminnanjohtaja, jolla on aikaa ja kykyä syventyä tähänkin puoleen, niin tulokset näkyisivät parin vuoden päästä — tosiaan tuloksina ja saavutuksina.

Vaikeutena on löytää sopiva henkilö tähän tehtävään ja vielä sivutoimisena. Kelläpä olisi aikaa irrottautua päätoimen ohella tähän. Eräs mahdollisuus olisi jos löydetään henkilö, joka täyttää toiminnanjohtajalle asetettavat vaatimukset ja jolla ei ole päätointa lainkaan, vain toinen sivutoimi. Ainakin allekirjoittanut on rohjennut pukea »haaveen» ehdotukseksi, jonka mukaan Kuurojen Liitto palkkaisi sivutoimisen nuorisotyö-ohjaajan ja sama henkilö hoitaisi urheiluliiton toiminnanjohtajan tehtävää. Vaikka ehdotus ei ole Kuurojen liiton puolelta saanutkaan varauksetonta kannatusta sitä voisi harkita ja kehittää — ehkäpä sopiva mies jostain löytyykin.

Myös toisella tavalla voidaan seusojen toimintaa tehostaa. Kaikkihan ovat todenneet kuinka Vaasan Wellas on viime vuosina ollut ehdoton ykkönen yleisurheilussa. Seuralla on joukko nuoria ja lupaavia urheilijoita, jotka nuoruudestaan huolimatta ovat ehtineet rikkoa maailmanennätyksiäkin, Suomen ennätyksistä puhumattakaan. Nimet Hannu, Saarikosket, Ventelä jne. tunnetaan kyllä. Vähemmän tunnettu on mies heidän takanaan: Harri Niemelä. Hän on toiminut Wellaksen valmentajana — ja nyt nouseekin kysymys, eivätkö muutkin seurat voisi hankkia omia seuravalmentajia? Tuohon ehdotukseen varmasti monelta taholta jahkaillaan »juu, juu, hyvä olisi, mutta mistä me semmoisen miehen saamme». Tietysti juuri seurojen piiristä. Mutta ei noin vain, vaan kouluttamalla. Urheiluliitto voi koota parhaat miehet seuroista seuravalmentajakurssille Vierumäen urheiluopistoon. Kurssi järjestettänee — ja silloin jokaisen seuran johtohenkilöiden on suhtauduttava vakavasti tähän asiaan. Todella parhaat ja seuravalmentajiksi pystyvät miehet on saatava kurssille ja senjälkeen toimimaan seuroissa tehokkaasti.

Allekirjoittanut saa erään sivuhommansa vuoksi tilaisuuden tutustua tähän lehteen tuleviin kirjoituksiin ennen niiden lähettämistä pai-

SKUL:n kilpailukalenteri v. 1970

helmikuu

7—8 JALO, SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut
14 TKU, kansalliset viestinhiihtokilpailut
21 VALPAS, kansalliset sisähyppykilpailut

maaliskuu

1 RYHTI, Pohjanmaan kuurojen hiihdot
7—8 RYHTI, Suomi—Ruotsi—Norja hiihtomaaottelu
14 HERO, kansalliset pöytätenniskilpailut
21—22 VALPAS, kv. 60-v. juhlakilpailut sisähypyissä

huhtikuu

4—5 VALPAS, SKUL:n pöytätennismestaruuskilpailut
11—12 TKU, SKUL:n koripallomestaruuskilpailut
19 TKU, kansalliset sisähyppykilpailut
25 HERO, kansalliset lentopallokilpailut

toukokuu

9 HÄLI, kansalliset suunnistuskilpailut
10 HERO, kansalliset suunnistuskilpailut
17 HÄLI, SKUL:n maastojuoksumestaruuskilpailut
24 VALPAS, kansalliset maastojuoksukilpailut

kesäkuu

13—14 Wellas, kv. yleisurheilukilpailut
19—21 Valpas kv. 60-v. juhlakilpailut yleisurheilussa ja lentopalloilussa
27 HERO, kansalliset yleisurheilukilpailut

heinäkuu

25 HÄLI, seuraottelu yleisurh. Häli—LKU

elokuu

1—2 Valpas, SKUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut
8 HÄLI, kansalliset yleisurheilukilpailut
22 SKUL, 50-v.juhlakilpailut yleisurh. Helsingissä
22—23 SKAS, SKUL:n ampumamestaruuskilpailut
29—30 HERO, kansalliset lentopallokilpailut

syyskuu

5 RYHTI, kansalliset yleisurheilukilpailut
12—13 HÄLI, SKUL:n suunnistusmestaruuskilpailut
12—13 Wellas, kansalliset 5-ottelukilpailut
19 Valpas, seuraottelu yl.u. Valpas—Hero—TKU
20 VALPAS, kansalliset yleisurheilukilpailut
26—27 RUOTSI—SUOMI maaottelu suunnistuksessa Ruotsissa
26 VALPAS, seuraottelu yleisurheilussa V.—Wellas

lokakuu

3 HERO, kansalliset suunnistuskilpailut
10 HÄLI, suunnistusseuraottelu Häli—Hero
24—25 HERO, kansalliset pöytätenniskilpailut

marraskuu

21 HÄLI, pöytätennisottelu Häli—Hero
22 VALPAS, koripallo-ottelu Valpas—TKU

---

noon. Tässä äskettäin tuli luetuksi Kerhomiehen ponnekas juttu nuorisotyöstä. Hyvällä asialla Kerhomies onkin ja esittää omasta puolestaan ratkaisuja oman sarkansa ongelmiin, mutta eräässä asiassa hän mielestäni on vähän harhaluulojen vallassa. Kerhomies vähän niinkuin syyttelee meitä urheilupuolen miehiä siitä, että kehoitamme lupaavia urheilijoita karttamaan nuorisopuolen toimintaa. Tuollaisia kehoituksia ei ainakaan allepainettu ole koskaan antanut — eikä ole tullut tietoon, että muuallakaan olisi annettu. Mahdollista kyllä on, että muutamilla paikkakunnilla on kilpailua nuorisosta, mutta en panisi sille paljon merkitystä. Totuus on, että nuoret harrastavat sitä mikä heitä kiinnostaa ja mihin heillä on taipumusta, toinen pitkänmatkan juoksua ja toinen vaikkapa kansantanhua ja varmaan löytyy nuoria, jotka harrastavat molempia. Kulttuuripäivillä on ollut osanottajina urheilijoita ja kilpakentillä kulttuuripäivien osanottajia. Painostusta ei kaivata millään saralla. Kerhomies vähän pelkää, että nuoret urheilijat jäävät muusta ohjauksesta osattomiksi ja kun he sitten lopettavat urheilun, niin heistä ei ole mihinkään, koska eivät tiedä mistään mitään. Onko niin. Oma kokemukseni on se, että parhaat urheilijat osallistuvat myös yhdistysten ja nuortenkerhojen toimintaan ja aktiivisen urheilunsa lopetettuaan siirtyvät seuratoimitsijoiksi.

Eiköhän se ole niin, Kerhomies, ettei tärkeintä ole se mitä nuoret harrastavat kunhan vain harrastus on hyvä ja kehittävä. Sitä on urheilu niinkuin nuorisotyösaran monet muodot. Annetaan nuorille vapaus valita ja jos urheilusta on jotain haittaa niin siinähän allekirjoittanut itse on peloittava esimerkki. — Muuten, hyvää jatkoa puuhillesi, Kerhomies.

J. Narmala

SUOMI—RUOTSI—NORJA HIIHTOMAAOTTELU järjestetään maaliskuun 7—8 päivinä Oulussa Virpiniemen maastossa. Kilpailut alkavat lauantaina klo 13 ja sunnuntaina klo 10. Kokoontuminen kuurojentalossa lauantaina klo 11.30 ja sunnuntaina klo 9.

Lauantaina klo 19 on kuurojentalossa juhlailta hyvällä ohjelmalla, jatkoaikaa vietetään kuurojentalossa.

POHJANMAAN KUUROJEN HIIHDOT

Pohjanmaan kuurojenyhdistysten (Seinäjoki, Vaasa, Pietarsaari, Kokkola ja Oulu) hiihtokilpailut ovat maaliskuun 1 päivänä Oulussa.

Sarjat: yleinen 10 km, ikämiesten 5 km, naisten 5 km.

Kilpailupaikka on Sankivaarassa. Ilmoittautumiset illanvietossa, joka järjestetään lauantaina 28.2. klo 19 kuurojentalossa.

Suomi voitti jälleen Pohjoismaiden yleisurheilusarjan

Tulokset:

1. Suomi ..... **pist. 14.553**

Juoksut			
Timo Karvonen	1.500 m.	4.04.5 min.	779
Markku Ventelä	800 m.	1.58.9	767
Kari Saarikoski	1.000 m.	2.36.0	750
Pauli Savolainen	5.000 m.	15.46.2	743
Timo Karvonen	3.000 m.	9.05.4	740
Kari Saarikoski	1.500 m.	4.09.8	737
Timo Karvonen	1.000 m.	2.37.8	727
Markku Ventelä	400 m.	52.3	707
		pist.	5.950
Hypyt			
Vesa Hannu	pituus	7.15 m.	850
Eero Saarikoski	3-loikka	14.47	827
Tapio Laine	pituus	6.51	717
Pertti Mikkola	pituus	6.47	708
Eero Saarikoski	pituus	6.59	734
Åke Nabb	pituus	6.26	662
		pist.	4.498
Heitot			
Rauno Rantanen	kuula	14.19 m.	740
Ossi Ottela	moukari	44.80	728
Simo Kujala	keihäs	55.69	707
Olavi Kaisanlahti	kuula	13.00	665
Ossi Ottela	kuula	12.99	664
Pauli Johansson	keihäs	4763	601
		pist.	4.105

2. Norja ..... **pist. 13.915**

Juoksut			
Reidar Brenden	3.000 m.e.	9.16.8 min.	874
Reidar Brenden	5.000 m.	14.58.2	844
Reidar Brenden	3.000 m.	8.39.2	839
Björn Myran	5.000 m	15.16.1	805
Björn Myran	10.000 m.	32.17.7	799
Tore Christiansen	800 m.	2.02.4	707
Tore Christiansen	1.500 m.	4.16.6	685
		pist.	6.355
Hypyt			
Bjarne Gunnerud	korkeus	1.80 m.	680
Tore Christiansen	3-loikka	12.70	644
Walter Pedersen	3-loikka	12.65	639
Bjarne Gunnerud	pituus	6.15	637
Gunnar Kvitvaer	3-loikka	12.24	594
Johnny Olsen	pituus	5.93	588
		pist.	3.782
Heitot			
Olaf Garberg	moukari	52.22 m.	833
Johnny Olsen	keihäs	49.08	620
Brynjuf Dammen	keihäs	47.14	594
Olaf Garberg	kiekko	35.28	589
Olaf Garberg	kuula	11.63	574
Johnny Olsen	keihäs	34.26	568
		pist.	3.778

3. Ruotsi ..... **pist. 12.491**

Juoksut			
John-Erik Sivervall	400 m.	52.2 sek.	712
John-Erik Sivervall	800 m.	2.02.3 min.	709
Rune Nykvist	5.000 m.	16.15.9	685
Rune Nykvist	800 m.	2.05.0	665
Rune Nykvist	1.500 m.	4.23.2	636
Lars-Åke Andersson	5.000 m.	16.44.0	634
Lars-Åke Andersson	10.000 m.	35.52.0	611
Bengt-Ove Svensson	100 m.	12.0 sek.	580
		pist.	5.232
Hypyt			
Ove Zackrisson	3-loikka	12.90 m.	665
Lennart Jönsson	pituus	5.89	580
Ove Zackrisson	pituus	5.79	557
Lennart Jönsson	korkeus	1.65	540
Leif Sträng	pituus	5.70	537
Leif Sträng	korkeus	1.60	493
		pist.	3.372
Heitot			
Bo-Göran Henriksson	kuula	15.99 m.	847
Bo-Göran Henriksson	kiekko	39.88	683
Anders Nordell	kiekko	35.30	590
Ingemar Berg	keihäs	47.24	595
Anders Nordell	kuula	11.90	592
Rolf Hansson	keihäs	46.14	580
		pist.	3.887

4. Tanska ..... **pist. 11.208**

Juoksut			
Klaus Pedersen	400 m.	52.7 sek.	691
Henrik W. Andersen	800 m.	2.05.2 min.	662
Klaus Pedersen	200 m.	23.9	653
Klaus Pedersen	800 m.	2.05.9	651
Henrik W. Andersen	1.500 m.	4.22.2	644
Henrik W. Andersen	400 m.	56.3	555
Ralf Hansen	100 m.	12.3	520
Willy Pedersen	100 m.	12.4	501
		pist.	4.877
Hypyt			
Ole Artmann	pituus	6.05 m.	615
Sten Fischer	korkeus	1.71	597
Ole Faustrup	pituus	5.76	551
Erling Pedersen	korkeus	1.65	540
Ole Faustrup	korkeus	1.65	540
Alan Christensen	korkeus	1.60	493
		pist.	3.336
Heitot			
Ole Artmann	kiekko	38.09 m.	647
Ole Artmann	keihäs	44.90	562
Svend H. Sörensen	keihäs	42.90	529
Torben Kristiansen	keihäs	36.40	435
Sten Fischer	keihäs	35.97	429
Svend H. Sörensen	moukari	24.94	393
		pist.	2.995

KILPAILUKUTSU

Kansalliset **pöytätenniskilpailut** järjestetään Helsingin Kuurojen yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27 A 8, maaliskuun 14 päivänä klo 12.

Sarjat: Miesten kaksinpeli, naisten kaksinpeli, miesten nelinpeli, sekanelinpeli.

Ilmoittautumiset on tehtävä 6.3. mennessä seuralle os.: Martti Huotari, Vähätuvantie 4 E 54, Helsinki 39.

Helsingin Hero ry.

KILPAILUKUTSU

Turun Valpas järjestää kansalliset **vauhdittomat sisähyppykilpailut** Kuurojentalossa Henrikinkatu 4 b helmikuun 21 päivänä klo 13. Lajit: yleinen ja nuorten pituus, korkeus ja 3-loikka.

Ilmoittautumiset on lähetettävä helmikuun 18 päivään mennessä os.: Turun Kuurojen Urheiluseura Valpas ry., Henrikinkatu 4 b, Turku 2.

Urheiluterveisin

Turun Valpas ry.

KILPAILUKUTSU

Tampereen Kuurot Urheilijat järjestävät kansalliset **viestinhiihtokilpailut** helmikuun 14 päivänä klo 13 Tampereella Kaupin hiihtomajan maastossa.

Osuudet: nuorten 10 km × ikämiesten 5 km × naisten 5 km × yleinen 10 km.

Osanottoilmoittautumiset on lähetettävä 19.2. mennessä os.: Valentin Kaurela, Louhenkatu 8, Naistenmatka.

HUPIPALSTA

KUOPION KUULUMISIA

Oli repolaiselle suuri kunnia päästä livahtamaan toimituksen ovenraosta lehtemme avustajien harvalukuiseen joukkoon.

Jo pitemmän aikaa viiksieni takaa kyti ajatus mennä raapimaan Toimitussihteerin ovea, sisäänpääsyn toivossa. Taisin suotta pelätä kynsieni kuluvan, sillä ne päinvastoin teroittuivat entisestään. Täytyy toimituksen vaatimuksesta ilmoittaa henkilötietoni Toimitussihteerille, mutta lukijat saavat tottua repolaisen metkuihin. Tuntui vallan, että sain jääpalan turkkini sisään, kun Toimitussihteeri erehtyi vertaamaan repolaista savolaisiin. Kaikki kunnia savolaisille, sillä heillä onkin päässään muutakin kuin pelkkiä sahajauhoja. Senhän osaa jokainen päätellä kun vähänkin tutkii tasavaltamme johtohenkilökaartin sukupuita Kekkosesta alaspäin yhdistyksemme keulakuvaan saakka.

Taisi olla synnyinseutuni Laatokan-Karjala, jossa repolainen ensi kerran näki päivänvalon. Muistuu mieleen synnyinseutu ja olen sitä mieltä, että karjalaisia ovat ainoastaan ne, jotka ovat syntyneet luovutetulla alueella, joten repolainen ei katso olevansa savolainen vaan aito karjalainen. Savolaisella ja karjalaisella on suuri ero, joten toimitussihteeri voi nähdäkseni perua sanansa savolaisten itsekehusta. Sopii kyllä arvostella repolaista itseään, sillä onneksi turkkini on paksu ja kestää pahimmatkin arvostelut.

Muuten siinä edellisessä kirjoituksessani taisi olla pikku virhe, vai oliko joku toimituksen älykääpiö asialla? Tarkoitus oli ilmoittaa, että saamme koulun juhlasalin käyttöömme suurimpien juhlien ajoiksi tarpeen vaatiessa. Ei repolainen ole pitkävihainen, sillä sana tarpeen ymmärretään monella eri tavalla. Siinä vessan käytössä juhlapaikkana olen eri mieltä. Ehkäpä huomautuksen tekijä itse saa juhlamieltä siellä. Yhdistyksemme on kyllä varannut sen alkuperäiseen tarkoitukseen.

Tervetuloa kaikki turistit Kuopioon kaasunaamareineen, taikka ilman. Ehkäpä paikan päällä toteatte tarvitseeko niitä vai ei. Ei taida tehokkainkaan kaasunaamari auttaa jos haju onkin haistajan oma.

Varmaan moni lukijoista nylkisi repolaiselta turkin, jotta näkisi kuka alta paljastuisi. Turha epällä yhdistyksemme keulakuvaa Jussia repolaiseksi, sillä Jussi on taatusti puhdasverinen savolainen. Niin ollen tämä repolainen aikoo jatkaa maallista vaellustaan lehtemme sivuilla vielä pitkään, myös muillakin palstoilla kuin tämä hupipalsta. Se kyllä vaatisi asiallista kirjoitusta, mutta voihan yrittää älyn terävyyttä soveltaa kynän avulla paperille.

Näin savolaisetkin saavat ehkä äänensä kuuluviin lehtemme kautta repolaisen kynän avulla. Koetan myös herättää yleistä keskustelua sorkkimalla asioita, jotka toiset mieluummin hautaisivat kaikessa hiljaisuudessa. Yleinen asia on nähdäkseni, että me hiljaiset emme uskalla olla erimieltä yleisen mielipiteen kanssa, ainakaan avoimesti.

Taisi jäädä Kuopion kuulumiset kertomatta, mutta ensikertakin on olemassa.

Hyvää vointia toivottaa

Repolainen

TALVIPÄIVÄT

Huomio kaikki reippailuhenkiset ja mukavan elämän veltostuttamat yksilöt ja muut siltä väliltä!

21.2. olisi aika heittää ulkoiluvaatteet ylle ja sukset olalle ja lähteä Lepsämään Heron urheilumajalle. Päivällä hiihdellään Lepsämän laduilla tai muuten vain patikoidaan lumisilla teillä. Illalla saadaan rupatella takkatulen ääressä makkaraa paistaen. Mukavaa ohjelmaakin on tiedossa ja sauna lämmitetään. Yöpuu järjestyy kaikille halukkaille. Tervetuloa talvipäiville hankkimaan hyvä mieli ja punaiset posket.

Helsingin Hero ry.

Tampereen Kuurot Urheilijat ry. Ohjelmallinen illanvietto helmikuun 14 päivänä klo 19 kuurojenyhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B 2.

Turun Valpas ry. Illanvietto helmikuun 21 päivänä klo 19 Kuurojentalon alasalissa. Vaihteleva ohjelma.

Mietteitä ja mielipiteitä

KEN TEISTÄ

haluaa olla suurin, hän olkoon kaikkien palvelija.

Sanalla orja tai orjuus on nykyaikana huono kaiku. Kaikkialla suu vaahdossa vaaditaan vapautusta, milloin rahan, köyhyyden tai jonkun muun orjuuden muodon poistamista. Mutta on yksi orjuuden muoto, josta vapauttamista ei kukaan ole vaatinut, päinvastoin jokainen nykyajan menevä mies tai nainen suorastaan himoitsee sitä orjuutta, minkä näkyvällä johtopaikalla oleva asema voi suoda.

On käsillä vuoden se aika, jolloin me kuurot yhdistystemme ja liittomme piirissä valitsemme omat orjamme.

Käytämme heistä nimityksiä: puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri jne. Nimitykset tuollaisina ovat hiukan harhaanjohtavia. Eivät he ole johtajiamme. He ovat orjiamme, palvelijoitamme, joille olemme antaneet luottamuksen ja valtakirjan yhteisten asioiden hoitoon. Me ihmiset olemme perin erilaisia, samoin on luottamuksen kohde. Yksi luottaa henkilöön, joka huolettomasti lupaa taivaat ja maat. Toinen siihen jolla on terävimmät kyynärpäät. Kolmas ehkä räävästuiseen kaiken repijään ja mustamaalaajaan ja ehkä moni erehtyy antamaan luottamuksensa henkilölle, joka osaa pitää itseään aina esillä omaamatta muita avuja kuin itsetehostuksen ja pätemisen tarpeen. Sanotaan: kansa saa sellaiset johtajat kuin se ansaitsee. Sama sanonta pätee pienemmissä puitteissa omissa yhdistyksissämme ja liitossamme.

Kun nykyisten orjiemme sopimusaika päättyy niin toivon, että jokainen isäntä voisi sanoa: olen ollut tyytyväinen sinuun, mutta elämän lain mukaan kaiken vanhan on väistyttävä. Vaikka isäntä onkin tyytyväinen orjaansa niin silti ei ketään saa pitää orjuudessa ikuisesti. On valittava uudet orjat. Jos joku ei osaa vapaaehtoisesti lähteä, isännällä on oikeus antaa kalossin kuva takapuoleen, jolloin vapautunut orja voi mennessään laulaa: ... orjuuden ies ei meitä koskaan paina ...

Orjanne Aatu

TIDSKRIFT för DÖVA
N:o 2 1970

Den tredje världen

I dag talas det överallt om den tredje världen. Man menar då närmast den södra delen av vårt jordklot med dess folk. Bland dem råder fattigdom, elände och hunger. De utgör en kontrast mot detta samhälle där vi lever, i Finland. Informationen har effektivare än någonsin gett oss denna vetskap. Man känner till den tredje världens stora och svårlösliga problem men att kunna lösa dem i sin helhet kan man inte. Ett och annat har man försökt göra för att korrigera de nuvarande samhällsförhållandena, men resultaten är minimala. Det beror på att man i de utvecklade länderna inte har blivit tillräckligt väckt och också på att den tredje världens problem ökar av sig själva och blir allt svårare.

Finlands kontakt med den tredje världen började redan för hundra år sedan, då Finlands Missionssällskap började sitt missionsarbete i Ambolandet i Sydväst Afrika. Trots att man nuförtiden kanske undervärderar missionsarbetets del i lösandet av tredje världens problem måste man konstatera att det missionsarbete som utförts från Finlands sida har åstadkommit mycket i Ambolandet. Men detta betyder inte ändå att fattigdomen skulle ha försvunnit i Ambolandet, t.ex. i höjandet av levnadsstandarden finns ännu mycket att göra.

Finlands döva har i sin kontakt med tredje världen också utfört missionsarbete genom Kerens dövskola i Etiopien. Detta arbete, litet i början, har burit frukt sålunda att dövundervisningen har börjat i Eritrea. Döva har satt igång en mission som faktiskt varit glädjande och ett gott exempel.

Trots att missionsarbetet i Afrika åstadkommit resultat har inte samhälls- och ekonomiproblem kunnat förbättras i högre grad. Under de senare årtiondena har Afrikastater blivit självständiga, men samtidigt som nationalkänslan vaknat har också nya svårigheter följt med. Att införa industrier och genom dem högre levnadsstandard har inte gått att förverkliga, mest för att man saknat kapital Därför behöver tredje världen experter och kapital.

Man talar i dag mycket om utvecklingshjälp. Man måste ärligt konstatera att procenten för denna hjälp från de utvecklade länderna är mycket liten. Å andra sidan har det också varit svårt att hitta de rätta kanalerna och ett sätt att få tillräcklig hjälp till de vida folklager som verkligen behöver den. Här sökes man fortfarande utvägar. Det ser ut som om de pålitligaste kanalerna skulle gå genom missionerna och kyrkornas världshjälp.

För oss, var och en av Finlands medborgare, har den tredje världen legat på samvetet. Den påminner oss om att det behövs förändringar i samhället. Det är fråga om hur jag förhåller mig till den tredje världen eller hur jag förhåller mig till min nästa.

XI Nordiska dövkongressen i Örebro 1970

PRELIMINÄRT PROGRAM

Efter beslut av IX Nordiska dövkongressen i Danmark 1960 skulle Sveriges dövas riksförbund (SDR) ha ordnat den X Nordiska dövkongressen 1965. Men på grund av att SDR åtog sig att arrangera Världskongressen för döva 1963 ansåg sig SDR ej kunna klara även Nordiska kongressen 1965. Norske döves landsförbund trädde då till och åtog sig att arrangera kongressen 1965. SDR fick i stället i uppdrag att arrangera kongressen 1970.

Den XI Nordiska dövkongressen är nu bestämd att förläggas till Örebro stad den 10—14 augusti 1970. Det är med glädje SDR åtager sig arrangemangen av denna kongress och att den förlagts till Örebro sammanhänger med att denna stad betyder och kommer att betyda mycket för de dövas sociala och kulturella utveckling. Mera därom längre fram i denna skrivelse.

ÖREBRO SVERIGES HJÄRTPUNKT

I boken »Kåserier och kritiker» inleder Hjalmar Bergman en färgspakande skildring av sin hemstad med orden: Den jätte som vill känna Moder Svea på pulsen borde lägga handen just över Örebro. Örebro stad och länet är ett Sverige i miniatyr och har starka traditioner, men är också nyskapande och expansivt.

»Vägarna och vi möts i Örebro» — jubileumsdevis 1965 — kunde ha använts för mer än 700 år sedan. Även då strålade vägarna samman i Örebro — från Sörmland i öster, från Västmanland i nordost, från Värmland i väster, från Västergötland i nordost, från Värmland i väster, från Västergötland och Östergötland i söder.

Över Svartåns grusbankar — de kallades ören — byggdes en bro. Den fick namnet Örebron. I samband med järnhanteringens uppkomst växte ett samhälle upp kring bron. Det utvecklades sedan till staden Örebro.

Det äldsta bevarade privilegiebrevet för Örebro utfärdade Albrekt av Mecklenburg den 1 mars 1369. Men Örebro var stad redan 1260, eftersom Magnus Ladulås i testamente 1285 omnämnde Örebro stad som en betydande stad, med bl.a. eget mynthus, antas det att de första stadsprivilegierna utfärdades senast i mitten av 1260-talet. Därför firade Örebro med gott samvete 700-årsjubileum 1965.

ÖREBRO STAD — SKOLSTAD FÖR VÅRT LANDS DÖVA OCH HÖRSELSKADADE

Efter många besvärligheter kunde den första dövskolan i Örebro starta 1875. Skolan ägdes och drevs av landstinget, och den kommitté som fick uppdraget att planera för den nya skolan säger i sitt utlåtande till landstinget att grunden för undervisningen borde bli övning i talande i stället för teckenspråket. Karl Boberg som 1908 blev skolans rektor skrev en bok om skolan. — »Dövskolan i Örebro 1875—1925», och denna bok gavs ut i samband med att skolan firade 50-årsjubileum. Det finns många intressanta uppgifter i denna bok bl.a. står det att den första egna byggnaden började uppföras 1879 och på hösten samma år stod den under tak. Men redan innan den var färdig för avsyning, visade det sig att hela norra sidan sjunkit, varigenom en avsevärd lutning uppstått. Grundarbetena hade inte utförts kontraktsenligt. Man löste problemet på så sätt att byggmästaren fick övertaga byggnaden och i stället uppföra en ny på en annan tomt, och den 1 aug. 1882 stod den nya skolan färdig. Det finns mycket annat intressant att återge ur denna värdefulla bok men utrymmet tillåter inte detta.

De gamla rektorerna, lärarna och styrelseledamöterna för 1875 års skola vilka fick slita okristligt ont för att ge de döva skolutbildning de gläder sig säkert i dag i sin himmel då de ser den utveckling som skett på dövundervisningens område i Örebro och i vårt land i övrigt. Genom riksdagsbeslut har vi nu en grundskola för döva och hörselskadade i vårt land. Denna skola är uppbyggd på samma sätt som grundskolan för hörande, med låg-, mellan- och högstadium. Vid skolorna i Lund, Vänersborg, Stockholm, Härnösand och Örebro har man låg- och mellanstadium. Högstadiet för samtliga skolor är förlagt till Örebro. I Örebro finns också gymnasie-, fackskole- och yrkesutbildning för döva. Denna utbildning sker i skolor för hörande. De tidigare yrkesskolorna i Vänersborg och Växjö har upphört. Den gymnasiala utbildningen som nu pågår i Örebro är en försöksverksamhet som de döva följer med stort intresse. Anledningen till att yrkesutbildningen förlagts till skolor för hörande är för att man därigenom kan ge våra döva en bättre och till utvecklingen anpassad utbildning. Genom den bättre grundutbildningen som grundskola ger blir också yrkesvalsmöjligheterna större än tidigare. Den form av integrerad utbildning man valt i Örebro bör ha goda förutsättningar att lyckas, och att den skall lyckas vill vi alla.

Äktenskapslagen har ändrats

Den av riksdagen den 23.5. 1969 godkända ändringen av äktenskapslagen vilken trädde i kraft den 1 december 1969 upphäver 12 paragrafen i den tidigare äktenskapslagen som lydde: »Dövstum må icke heller utan sådan dispens (dispens av republikens president) ingå äktenskap med annan dövstum, annat än i det fall att någondera partens dövhet icke är ärftlig.» De döva kan alltså nu fritt ingå äktenskap med varandra.

Nu har denna viktiga fråga alltså lösts på det sätt förbundet så ofta föreslagit. I denna fråga har för någon tid en livlig diskussion förts i denna tidnings spalter både för emot ändringen. Även om ifrågavarande lagrum tillämpats blott i få fall, har den dock till innehållet stridit mot de numera allmänt vedertagna mänskliga rättigheterna, vilket visas även av det, att äktenskapshinder av detta slag i allmänhet inte ingår i äktenskapslagen i andra länder.

Ändringen av äktenskapslagen på denna punkt berättigar dock inte till ansvarslöshet, så har man ju ibland velat tolka slopandet av ifrågavarande hinder. Tvärtom är äktenskapsrådgivningen till denna del ännu viktigare än tidigare. Det finns inte många undersökningar om dövhetens ärftlighet och speciellt i vårt land är det för närvarande svårt att finna experter på detta område. Avsikten är dock den, att förbundet vänder sig till sådana organisationer som kan tänkas kunna vara till hjälp i denna fråga. Om detta initiativ leder till positivt resultat, kommer förbundet att officiellt meddela om var de som så önskar kan få rådgivning. Detta gäller inte enbart döva utan också hörande barn till döva föräldrar, vilka åtminstone i USA har utnyttjat denna rådgivning.

De som är intresserade kan omedelbart läsa den amerikanska psykiatrikern, dr. John E. Rainers artikel, som publicerats i Kuurojen Viesti nr 4/1969.

KONGRESSENS TEMA OCH ARBETSSÄTT

Som efterföljande program visar så har vi följt samma linje för kongressförhandlingarna som vid kongressen i Bergen 1965, men med den skillnaden att vi lagt in en »fridag» eller skall vi säga en vilodag för att bereda kongressdeltagarna möjlighet till rekreation och utflykter inom Närke. Vi kommer att ordna olika alternativ för utfärder med buss m.m.

Kongressens tema blir: Hur skall vi kunna minska de dövas språk- och kunskapshandikapp. Under detta tema skall vi mötas till föredrag, grupparbete och diskussionar för att tillsammans försöka finna större klarhet i de olika problem som följer dövheten. Det blir säkert arbetsamma men trevliga dagar för alla dem som vill deltaga i kongressens förhandlingar som pågår i 4 dagar från morgon till kväll.

På kvällarna skall vi samlas till trevlig samvaro där vi vill försöka ge deltagarna en bild av svensk kultur och tradition.

Kongressens centrum blir medborgarhuset i Örebro. Kongressens plenum blir förlagt till Hjalmar Bergman-teatern som finns i Medborgarhuset, där det också finns restaurang och taverna samt cafeteria. Alla kongressdeltagare blir inkvarterade i enkel- eller dubbelrum så nära medborgarhuset som möjligt.

Sverives dövas riksförbund önskar alla döva i Norden, deras hörande vänner, dövpedagoger, medicinare, audiologer, dövpräster, dövkonsulenter, socialarbetare och andra för dövarbetet intresserade personer, hjärtligt välkomna till XI Nordiska dövkongressen.

Med Nordisk hälsning

Harry Fredriksson Frans Husberg
Börje Edvall Tore Pettersson
Karl Erik Husberg Lars Kruth

Kauko Mäkelä är borta

Den tionde januari, en klar frostig dag, följde vi Kauko Mäkelä på hans sista färd till Pirkkala begravningsplats.

En tunn moln- eller rimfrostsky svävade över himlen, men ovanför lyste himlavalvet klart blå. Solen lyste genom skyarna någonstans ifrån.

Träden stod raka, orörliga, snö på grenarna och stammarnas rödbruna bark lyste.

Vi står omkring vår vän, tyngda av viloplatsens och stundens stämning.

Inte ens ett år har gått sedan vi gästade Kauko Mäkelä i hans hem i Naistenmatka för att fira och lyckönska honom. Han fyllde 70 år. Varken han eller någon av oss kunde då ana att han gick in i sitt sista levnadsår. Lika litet som vi vet, lever vi ännu i morgon.

Vår vän dog på detta års första dag. Året 1970. Budskapet om hans stundande bortgång fick vi dock redan i juli, under de mästerskapstävlingar som ordnats av Dövas Idrottsförbund. Kauko Mäkelä, förbundets ordförande, var tvungen att lämna idrottsplatsen på grund av ett plötsligt sjukdomstillbud. Från den dagen började hans långa kamp mot sjukdomen, som han ända till det sista trodde att han skulle övervinna. Vi hoppades detsamma, men när de senaste underrättelserna kom måste vi med tungt hjärta förbereda oss för det sista absoluta avskedet. Men förberedda som vi var, skakade oss ändå budet om Kaukos bortgång.

Kauko Mäkelä var ordförande för Dövas Idrottsförbund. Han var det ända till sin död. På sjukbädden skötte han förbundets ärenden och ledde verksamheten. Ännu under de sista dagarna gav han order om förbundets ekonomiska ärenden. Detta bevisar klart de två starkaste egenskaperna i hans natur, kärleken och ansvaret. Idrotten stod honom nära, inte endast som idrott utan också som idé och ideal. För honom var det ett sätt att leva, ett sätt att få ungdomen med i en sund levnadsform. Han ansåg att ungdom, idrott och goda intressen hörde ihop.

I början av januari besökte jag Viittakivi i Hauho. Vid åsynen av institutets huvudbyggnad, de gamla träden, Kirrinenfjärden, simstranden, dök automatiskt upp i mitt minne en sommarvecka på denna plats. Kauko Mäkelä förekom i mina minnen just sådan han plägade vara i utförande av sina åligganden. Dövförbundet ordnade år 1957 i Viittakivi ett ungdomsläger, den första i sitt slag för övrigt, och Kauko Mäkelä var den som »drog» detta läger. Bland de unga var han som en av dem, hurtig, kamratlig, den första bland de uppslupna när det gavs orsak till uppsluppenhet, men också den första att ge råd och undervisa när det behövdes. Han var ledare och föreläsare vid lägret men också med i de vilda och tokroliga stafettlekarna.

Kauko Mäkeläs levnadsväg tog sin början i Nastola 16. 1. 1899. Den förde honom till Lahtis och när han lämnade orten kvarlämnade han också en idrottsklubb och en dövförening. Deras tillkomst hade hans insats att tacka för mycket. Sedan gick vägen till Tammerfors, där han slog sig ner och därifrån han var verksam. Hans verksamhet slog ut som ringar i vattnet. Ortens dövförening och idrottsklubb, Dövas Idrottsförbund, Finlands dövas förbund, med alla dess kommitteer, fick dra nytta av hans energi och hängivenhet. Ungdomskulturdagarna, ungdomslägren, ungdomsledarkurserna har naturligtvis kommit i första hand. Han utförde ett långt dagsverke på många tegar — under sin fritid. Hans yrke var modellsnickarens på Valmet, och de som känner till yrket vet vad det fordrar av sin man: noggrannhet, samvetsgrannhet, ansvarskänsla — och intresse.

De sista åren koncentrerade Kauko Mäkelä sig på att leda idrottsförbundet. Han hoppades i sitt sinne att idrottsklubbarna som hörde under förbundet skulle arbeta energiskt under skolade ledare, en sak som är svår att genomföra, men han trodde fast på den. Kanske efterföljarna förmår genomföra den-

TV spalten

En ljuspunkt för döva var TV-programmet på Staffansdagen. Fröknarna Leinonen och Heinonen tecknade och sjöng så vackert och pastor Savisaari talade på ett sådant sätt att vi erfor en djup stämning av jul. Om detta program skulle ha visats på julafton, skulle upplevelsen varit fullständig.

Det skulle säkert inte störa de hörande tittarna om det fanns mera program tolkade till teckenspråket. Jag har erfarit att hörande tycker om tecknandet, finner det vackert och intressant. Utom att införa mera text i rutan kunde man för det tredje dessutom gå in för program som visuellt framför sitt ämne. Dessa tre punkter har alltsom oftast framkommit i våra skriverier i samband med Tv diskussionerna.

På nyårskvällen råkade jag av en händelse se en intressant dokumentärfilm »Klockan klämtar för Venedig». Den gav en god bild av det unika Venedig men också av förstörelsen som hotar staden. Ett exempel till hur människan förstör sitt livsområde. Det kanske känns avlägset för oss finnar, men Venedig är en del av den kultur i vilken också vår kultur har sina rötter. Programmet öppnade perspektiven faktiskt och detta borde vara ett av televisionens huvuduppgifter. Vi skall hoppas att de döva också skall beredas mera möjligheter till delaktighet, att de får sin världsbild mera förtydligad. Lyckligtvis hade denna film finskspråkig text, då den visades i det svenskspråkiga programmet.

Detta att televisionen är tvåspråkig gör att man på omvägar kan följa med de textade programmen. Den svenskspråkiga kan se på finska program med svensk text och tvärtom.

Dramatiseringen av Toivo Pekkanens roman »I fabrikens skugga» var intressant att följa med, trots att man ju inte visste vad de talade om. Isynnerhet de två första delarna var bildberättande, man visade enbart i bilder de dystra stämningarna åren efter inbördeskriget. Huvudpersonerna förmådde, isynnerhet Samuel Oino spelad av Jouni Jalarvo, uttrycka mycket med sitt minspel och åtbörder. De levde med i stället för att enbart spela.

»I fabrikens skugga» visades för ett år sedan i tvåans kanal. Jag måste i detta sammanhang konstatera att mina TV observationer endast gäller ettans kanal. Men man har lovat att tvåans program också med tiden skall kunna ses i min mottagare.

Raija Nieminen

---

na plan. Med Kauko Mäkeläs förarbete som grund.

— — —

När Kauko Mäkelä jordfästes, var Pirkkalas lilla kyrka fylld av de följande. Först sjöngs psalmen 600: 1—3, därefter förrättade prosten Paunu jordfästningen talande om den avlidnes inställning till livet och människorna. »...han hade lätt för att närma sig andra och bygga upp samhörighet. Han var en skapande natur och han förstod att människan inte lever för sin egen skull utan för andra. Han tjänade andra människor...»

Efter att de egna lagt ner sina blommor samlades hela styrelsen för Finlands dövas idrottsförbund för att lägga ner en krans och hylla sin ordförandes minne. Dövas förbunds krans lades ner av ordföranden Savisaari, verksamhetsledaren Väisälä och styrelsemedlemmarna Lehtimäki och Narmala. Kransar lades dessutom ner av Tammerfors dövas förening, Lahtis dövas förening, Tammerfors dövas idrottsmän, Dövförbundets ungdomsarbetskommitten, Tammerfors dövförenings ungdomsklubb, Vasa Wellas, Valmets och arbetskamraternas representanter.

Vid minnesstunden i Hotell Emmaus talade Vaala Kaurela, Runo Savisaari och Niilo Rannikko om Kauko Mäkeläs livsverk och om sina minnen om honom som vän och arbetskamrat.

— — —

Kauko Mäkelä — han är nu borta, men minnet av hans gestalt och hans arbete lever länge ibland oss.

J. N.

Mitt luftslott

Medan jag bläddrade genom gamla papper i Helsingfors dövförenings skåp fann jag en tidning från 1917 som hette »Kipinä» (Gnistan). Den är inbunden i stadiga pärmar. Tidningen fungerade i tiden som föreningens språkrör och redaktörer var Eino Karilas, Ida Viljavuo (numera Mouton) och Antti Jokelainen. En pigg och intressant handskriven tidning, en måttstock på de andliga strömdragen enligt Ida Viljavuos definiering. Medan jag ögnade genom de gulnade bladen stannade ögat vid en skrivelse »Mitt luftslott», en översättning från tidningen »Gnistan» som återigen var det svenska språkröret för föreningens medlemmar. Redaktörer för den var John Sundberg, Oskar Wetzell och Valter Lindberg, Den tidens »kändisar» alla tre.

Utdrag ur »Kipinä» tidningen

»När HDF firade sitt 20-års jubileum präglades hela festen av en stor glädje. Naturligtvis gällde detta den tid som komma skulle. Vi stod på stadig grund, det kunde man gott säga, föreningen hade byggnadskapital som skulle användas för byggandet av ett eget hus. Det skulle bli vårt tempel, som skulle ge oss rum för arbete, verksamhet och idéer. Med ett ord, en helgad plats för vårt samarbete.

Vi tänker oss att vårt föreningshus skall byggas på en tomt i Tölö nära Nationalmuseet. En obebyggd tomt, som man kunde be staden skänka oss. Någon känd arkitekt skulle göra ritningarna, en arkitekt med dövstumma föräldrar och med känsla för de dövstumma. Huset skulle vara 4—5 våningar högt. I bottenvåningen finns plats för två affärer ,som skulle betjäna de dövstumma också, den ena en andelsaffär den andra säljer de dövstummas slöjdarbeten . Dessutom skall där finnas plats för Finlands dövstumförbunds kansli, expedition, museum och lagerrum. I första våningen har vi dövföreningens möteslokaler, en för damerna och en för männen. Sammanslagna hade man en mindre festsal. Och arbetsrum med nödvändiga redskap för både män och kvinnor. Sy- och slöjdklubbarna ger arbete också åt arbetslösa. Så finns där ett folkkök och läsesal samt expeditionsrum. Båda våningarna kan förenas genom en trevlig trappa. Här kunde man få en större festsal där man vid salens ena ända har gymnastikredskap fastsatta i väggen från golv till tak och i andra ändan av salen teaterutrymmen.

Där blir plats över för dubletter med skild ingång. I tredje våningen har vi två skilda lokaler, den ena för dövstumprästen som bor i huvudstaden och den andra för dövstumföreningens förtroendeman som samtidigt skulle vara husets disponent och föreningens värd. I fjärde våningen kan man tänka sig små bostäder för kända äldre ensamma dövstumma par eller bostäder för manliga och kvinnliga dövstumma, ungefär 8—10 personer, med ett gemensamt samlingsrum. I vindsvåningen har vi plats för två ateljeer ,den ena för fotografer, den andra för konstnärer (dövstumma naturligtvis). I källarvåningen har vi en mindre tvättinrättning som ger arbete åt 5—8 flickor. Och här finns värmeinrättningen som ger värme åt huset. I en flygelbyggnad kan man inrymma barnträdgården för dövstumma barn och föreningen »Födelsedagsgåvans» barnhem. I hemmet finns två skolklasser som är förenade med varandra med dubbeldörrar, de kunde också vara mötesrum, två sovrum för pojkar och flickor, rum för föreståndarinnan, kök och nödvändiga hushållsutrymmen. På gården måste finnas en rymlig parkplantering. Inredningsarbetena (möbleringen) skulle göras av de dövstumma. Kvinnorna kunde göra gardinerna, borddukarna, handdukarna m.m. Alla skulle bevisa att dövstumma besitter en utmärkt arbetsskicklighet och flit efter skolgången.

Sådant är mitt luftslott. Kanske kommande tider låter det bli verklighet. Det beror endast på den gemensamma entusiasmen och intresset, på de gemensamma ansträngningarna och fasta tron på att målet skall uppnås.

Helsingfors den 28.1. 1917.

John Sundberg».

Herr Sundbergs dröm var vacker, men synd att den inte intill denna dag i nådens 1970 blivit uppfylld. Om vi bara haft ett ståtligt verksamhetshus nu på den plats där vårt pompösa riksdagshus står.

Jag minns att äldre döva ofta talat om tomten som Helsingfors stad skulle ha skänkt, tomten där riksdagshuset nu står, men att föreningens dåvarande styrelsemedlemmar skulle varit oföretagsamma och inte byggt huset. Detta var nu bara rykten, som säkert fått sin början från detta »Luftslott». Protokollen innehåller inte heller något om denna »gåvotomt».

Kapitalet som omnämns i början av skrivelsen hade antagligen förlorat sitt värde efter 1918 års inbördeskrig. Det räckte ju inte ens till inlösandet av aktielokalen som HDF köpte år 1928.

Så var det.

A. A.

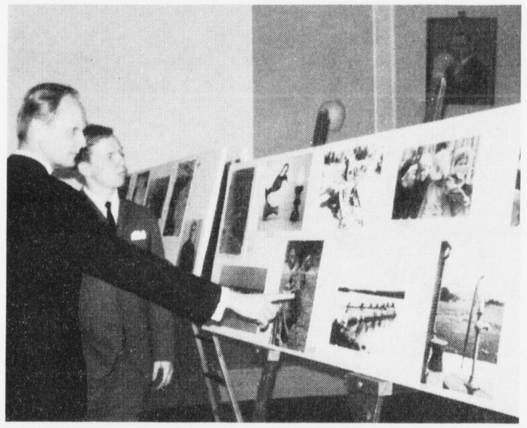

Tapani Laurila och Pasi Niemelä

Filmfestivalen i Köpenhamn

Danmark ordnar varje år en nordisk filmfestival och vid årets tillfälle den 25 oktober deltog 5 från Finland. Norge deltog med 10 smalfilmer som var av mycket hög klass. Vi finnar har nog mycket att lära av dem. En mycket god film var deras »Julgranstjuven», rolig och lärorik. Finland var för första gången med och deltog genom Helsingfors kameraklubb med 9 fotos, 8 dias och 2 smalfilmer. Filmerna och fotona bedömdes före deltagandet i filmfestivalen. Hörande fungerade som sakkunniga. Resultaten är som följer:

Fotografier: 1) Jenø Batory Köpenhamn 27 p., 2) Reijo Rieppo Äänekoski 24 p., 3) H. H. Jørgensen Århus 23 p., 4) Pasi Niemelä Jyväskylä 22 p. och Erling Eriksen, Århus 22 p., 5) Jenø Batory Köpenhamn 21 p.

I utställningen deltog 35 fotografier.

Diapositiv: 1) Nils Villadsen Århus 26 p., 2) Peter Justesen Århus 25 p., 3) H. H. Jørgensen Århus 24 p., 4) Thea Jørgensen Århus 23 p., 5) Ib Steen Hansen Köpenhamn 22 p.

Det fanns 47 dias. Bl.a. fick Pasi Niemelä 21 p.

Smalfilm: 1) »Bil-mani» Norge 43 p., 2) »Naturen-våren» Norge 41 p., 3) »Den stygga pojken» Danmark 34 p.

Raili Lehtonen Finland fick 10 p. och kom på 8:de plats. 13 filmer var med i denna tävling.

Dessutom hade Köpenhamn och Århus en tävling mellan sina kameraklubbar. Århus vann med 264 p. mot Köpenhamns 254 p.

Varje deltagare fick en sked som minne.

Ar.

JULIA KIVINIEMI

När vår kära vän i Gamlakarleby, Julia Kiviniemi, den 3.1. 1970 fyllde 80 år firade vi en fest som var fylld av värme och ande. Där var gäster i mängd, döva och hörande gäster, där var blommor, gåvor och tal. Där var dövprästerna och församlingsprästerna, representanter från olika trosgrupper och från den av Julia högt älskade Frälsningsarmen. Vi döva i Gamlakarleby har väntat på denna fest för att få av fullt hjärta tacka en människa som skänkt hela sin kärlek till ett arbete för andra och som både vi döva och de hörande håller av. Vi önskar Dig Julia många levnadsår och att Din väg skall vara blomsterbeströdd. I Ditt hjärta bor kärleken till Gud och till nästan. Vi tackar Dig alla och önskar att Herren skall låta tusenden stjärnor lysa över Din stig.

Maija-Liisa Rauma

SDR:s NORDISKA UNGDOMSLÄGER

Lägret hålls i Trillevallens högfjällshotell 28.6—5.7. 70. Här meddelas några punkter som är bra att veta. Programmet i sin helhet ser ni på finska sidan. Närmare upplysningar kan man få av ledningen för lägret under adress: Nordiska ungdomslägret för döva, Box 2125, 79300 Leksand, Sverige.

Lägeravgiften är Sv.Kr. 125,— och bör sändas till dövförbundet i Helsingfors. Finland, liksom övriga nordiska länder, får skicka 25 deltagare, alla måste vara under 30 år.

Tag med god utrustning, det kan vara kallt på kvällarna och uppe i fjällen. Tänk på att ni både skall fotvandra, simma, sporta och kanske fiska. Kläder med efter de olika behoven. Stadiga kängor eller stövlar att traska med.

Lägret tar sin början den 28 juni kl 18.00 då alla inkvarteras, sedan följer programmen slag i slag med föredrag och nationsaftnar för varje land i tur och ordning. »Vårt land» på teckenspråket bör också inövas på nytt och slipas, vackert skall det vara.

Skriv i din anmälan till lägret namn, adress, ålder, titel och land. Läs alltså om lägret på finska, där finns allt med i sin helhet. Det kanske inte är omöjligt att från Sverige få svenskspråkiga program, eftersom de förekommer tryckta i snygg utformning. Många av de finskspråkiga är också duktiga i att förstå svenska.

ÖSTERBOTTENS DÖVA

Österbottens dövföreningar beslöt på sitt gemensamma möte i Seinäjoki 7.12.69 om följande program för år 1970:s verksamhet.

21—22.2. Jakobstad. Schackklubbens 35 års jubileum med tävlingar.

21—22.2. Vasa, kyrkodagar.

28.2—1.3. Uleåborg, Österbottens skidtävlingar.

14.3. Vasa, samkväm.

21—22.3. Jakobstad, bildningsdagar.

4—5.4. Seinäjoki, bildningdagar

11.4. Vasa, bildningsdagar.

18—19.4. Gamlakarleby, kyrkodagar.

25—26.4.Uleåborg, kyrkodagar.

17—18.5. Vasa, Kristliga riksdagar.

23—24.5. Uleåborg, bildningsdagar.

30.5. Seinäjoki, samkväm.

6—7.6. Vasa, båtresa till Umeå, Sverige.

11—12.7. Jakobstad, Damklubbens sommarfest.

1—2.8. Uleåborg, Österbottens döva, sommarfest.

22—23.8. Seinäjoki, bildningdagar

19—20.9. » kyrkodagar

27.9. Jakobstad anhåller om att få ordna Riksfesten för döva

3—4.10. Gamlakarleby, bildningsdagar.

10.10. Seinäjoki, Schacktävlingar.

17.10. Vasa, samkväm.

24—25.10. Jakobstad, kyrkodagar.

31.10. Vasa, bildningsdagar.

7—8.11. Vasa, Schackklubben 30 år, festtävlingar.

14.11. Seinäjoki, samkväm

21—22.11. Uleåborg, bildningsdagar.

28.11. Vasa, Wellas lillajulfest.

5.12. Gamlakarleby, Österbottens döva, allmänt möte.

12.12. Seinäjoki, lillajulfest.

FEST

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING firar sitt 75-års jubileum med ett värdigt program den 14 mars kl 19 i varuhuset Stockmanns restaurang (8:de våningen). Ingång från Centralgatans sida. Välkomna!

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING håller sina månadsmöten den 22 februari, 19 april och 24 maj. Medlemmar, håll i minnet dessa dagar!

HELSINGFORS Dövas Förenings Ungdomsklubb höll sitt årsmöte den 17 januari . Mötet leddes av Esko Sänkiniemi, Åbo och Liisa Kauppinen förde protokollet.

Till ordförande valdes Risto Rautanen, viceordförande Anita Saunamäki, sekreterare Mirja Metsämäki, kassör Helene Heinrichs, medlemsskrivare Irma Savolainen, Jukka Hurtamo och Yrjö Sivonen med Tuula Ikonen och Raimo Hermans som suppleanter. Revisorer blev Tapani Laurila och Kauko Laukkanen. Den 3 oktober firar ungdomsklubben sitt 30-års jubileum.

HELSINGFORS Dövas Förenings Kameraklubb höll sitt årsmöte den 18 januari.

Till ordförande återvaldes Tapani Laurila. Övriga styrelsemedlemmar blev Juhani Auvo, viceordförande, Aura Ahlbäck sekreterare, Anja Rankama kassör och Aira Kilpeläinen medlemsskrivare.

Osmo Entelä och Helene Heinrichs blev supplenter. Till revisorer valdes T. Rikström och Jukka Hurtamo med Tytti Entelä och Signe Hallapelto som suppleanter.

Kameraklubben ordnar ett samkväm med filmtävling den 4 april.

VASA KYRKODAGAR ordnas 21—22 februari 1970. Programmet börjar på lördagen kl 14 i Brändö församlingshem. På samma plats firas missionsfesten kl 19. Gemensam gudstjänst för döva och hörande sker i Vasa kyrka kl 10 på söndagen. Därefter program i Dövas gård kl 13. Pastor Eino Savisaari och prästerna från orten är närvarande. Välkomma att lyssna till Guds ord.

Vesa Hannu SKUL:s årets bästa idrottsmän

WELLAS i VASA firade sin lillajul den 29 november och vid detta tillfälle belönades årets bästa idrottsmän med »pokalregn». Finlands idrottsförbunds representant, herr Carl-Eric Martola, hedrade festen med sin närvaro och överlämnade förbundets medalj för bästa idrottsman till Vesa Hannu, Wellas.

Herr Martola överlämnar SKUL:s (Finlands idrottsförbunds) utmärkelse till bästa idrottsmannen, Vesa Hannu.

Eero Saarikoski får emotta Wellas pokal för årets bästa idrottsman. Det är förra mästaridrottaren Saima Södergård som överlämnar den.

På båda bilderna myser Wellas ordförande Heino Niemelä i bakgrunden.

NI SOM KOMMER TILL SALPAUSSELKÄ-SPELEN!

Var tänker ni tillbringa kvällen? Kom till vårt samkväm! Lahtis dövförenings ungdomsklubb ordnar programafton under vinterspelen i Lahtis lördagen den 28 februari kl 18 i V.P.K. (Brandkårshuset) Karjalankatu 42. (Karjalankatu börjar vid slutet av Aleksandersgatan.) Programmet bjuder på allt för alla åldrar och slutar med dans kl 02. Dräkt: Skiddräkt.

ÖSTERBOTTENS MÄSTERSKAPS-SCHACKTURNERING

Tävlingarna ordnas i Jakobstad, Svenska gården, Herrholmsgatan 18 den 21—22 februari. Jakobstads Dövas Schackklubb firar sitt 35 års jubileum. Tävlingarna börjar lördagen kl 10, på kvällen firas festen. De omfattar M- och A-serien samt B-serien för nya medlemmar. Se finska spalten! Anmälan bör ske senast den 10 februari och sändas under adress: Paul Lindberg, Västanlidvägen 23, Jakobstad.

INBJUDAN TILL TÄVLING

Finlands idrottsförbund inbjuder härmed till skidmästerskapstävlingar den 7—8 februari 1970 i Jyväskylä, Laajavuori Vinteridrottscentrum.

Tävlingsprogram

Lördagen kl 13: 15 km för män, för juniorer under 21 år samt för seniorer över 35 år.

Söndagen kl 12: 30 km för män. 5 km för damer. 3x10 km stafett för juniorer under 21 år.

Vid 15 km gruppskidning tas de tre bästa resultaten i beaktande. Deltagaranmälningarna torde sändas senast den 2.2. 70 under adress: E. Hummelin, Yläaitankatu 4 B 50, Jyväskylä. Ordna ert logi genom resebyrån.

Jyväskylä dövas idrottsklubb

JALO

ÖSTERBOTTENS DÖVA (Föreningarna i Seinäjoki, Vasa, Jakobstad, Gamlakarleby och Uleåborg) ordnar gemensamma skidtävlingar 1.3. i Uleåborg med tillstånd av Dövas Idrottsförbund.

Skidning, allmän 10 km.
Seniorer 5 km.
Damer 5 km.

Tävlingen försiggår i terrängen vid Sankivaara, Oulunjoki. Anmälan sker på lördagkväll.

Programafton 28.2. kl 19 i Dövas gård i Uleåborg.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Minna Canthgatan 1 A 11,
Helsingfors 25

De svenskspråkiga bidragen torde sändas till avdelningens redaktör senast den 7:de föregående månad.

YHDISTYSTOIMINTAA

Tampereen Kuurojen Yhdistyksen Nuortenkerho. Laskiaistempaus helmikuun 7 päivänä klo 19.30 kuurojenyhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 B 2. Tervetuloa Tampereelle. Suomen ensimmäiseen Akvaario-Planetaarioon tutustuminen on mahdollista seuraavana päivänä.

Kuurojenyhdistys Heffata ry. Vuosikokous helmikuun 8 päivänä klo 12 Vammalassa omassa talossa. Esillä sääntömääräisten asioiden lisäksi muut mahdolliset esille tulevat asiat.

Hämeenlinnan Kuurot ry. Vuosikokous helmikuun 8 päivänä klo 14.30 Markkulassa. Huom. klo 13 ei ole ed. numerossa ilmoitettua perhekirkkoa.

Shakkia

POHJANMAAN KUUROJEN SHAKKIMESTARUUSKILPAILUT

järjestetään Pietarsaaressa helmikuun 21—22 päivinä ruotsalaisten talossa Herrholminkatu 18.

Kilpailut alkavat lauantaina klo 10. Aikaisempien sijoitusten perusteella on pelaajat luokiteltu seuraavasti:

M-luokka: Simo Vuorimies Vaasa, Matti Tarvonen Vaasa, Alf Bjong Pietarsaari, Pauli Lindberg Pietarsaari, Esko Homi Seinäjoki.

A-luokka: Ole Sandström Pietarsaari, Arvid Jansson Pietarsaari, Olavi Nuolikoski Pietarsaari, Paavo Jokinen Seinäjoki, Varma Homi Seinäjoki.

B-luokka: Kaikki uudet pelaajat.

Ilmoitautumiset on lähetettävä 10.2. mennessä os.: Pauli Lindberg, Västanlidvägen 23, Pietarsaari.

Kilpailujen yhteydessä järjestetään Pietarsaaren Kuurojen Shakkiklubin 35-vuotisjuhla.

HÄMEENLINNAN Kuurot Shakkipojat järjestävät Hämeenlinna—Tampere shakkiottelun helmikuun 14 päivänä klo 10 Hämeenlinnan Kuurojentalossa.

Samana iltapäivänä klo 15 järjestetään kansalliset pikashakkikilpailut M—A lk 5 min. 10 mk ja B—C lk. 5 min. 8 mk. Ilmoittautumiset paikalla puoli tuntia ennen kilpailua.

Joensuun Seudun Kuurojen Yhdistys ry. Vuosikokous helmikuun 15 päivänä klo 12 Niinivaaran koulussa.

Rovaniemen Kuurojenyhdistys ry. Vuosikokous helmikuun 15 päivänä klo 12 Työväentalon B-salissa.

Savonlinnan Kuurot ry. Vuosikokous helmikuun 15 päivänä klo 11 nuorten kerhotalossa Possenkatu 2.

Kotkan Kuurojenyhdistys ry. Vuosikokous helmikuun 15 päivänä klo 12 Kotkan Seurakuntatalossa. Yhdistyksen asioita hoitaa toistaiseksi Toivo Kaukinen, os. Myllykylä, Hamina.

Riihimäen Kuurot ry. Vuosikokous helmikuun 15 päivänä klo 13 Riihimäen Seurakuntatalon Diakoniatuvassa.

Mikkelin Kuurojen Yhdistys r.y. Vuosikokous helmikuun 22 päivänä klo 12 yhdistyksen talossa Akkavuorenkatu 5.

Helsingin Kuurojen Yhdistyksen Nuortenkerho. Nuorten hipat helmikuun 28 päivänä klo 19.30 yhdistyksen huoneistossa Liisankatu 27 A 8. Ohjelmassa mm. näytelmiä, pantomiimia, arvontaa, tietokilpailuja ym. hauskaa.

Helsingin Kuurojen Yhdistys ry. 75-vuotisjuhla maaliskuun 14 päivänä klo 19 tavaratalo Stockmannin ravintolassa (8:s kerros). Sisäänkäynti Keskuskadun puolelta.

Helsingin Kuurojen Yhdistys ry. Yhdistyksen kuukausikokoukset ovat helmikuussa 22 pnä, huhtikuussa 19 pnä ja toukokuussa 24 pnä. Jäsenet, pitäkää kokousajat muistissa.

VAASAN Kuurojen kirkkopäivät pidetään Vaasassa helmikuun 21—22 pnä. Ohjelma alkaa lauantaina klo 14 Palosaaren seurakuntatalossa ja samassa paikassa on myöskin lähetysjuhla klo 19. Kuurojen ja kuulevien yhteinen jumalanpalvelus pidetään Vaasan kirkossa klo 10. Sen jälkeen ohjelma jatkuu Kuurojen talossa klo 13. Pastori Eino Savisaari ja oman paikkakunnan papit.

POHJANMAAN KUUROJENYHDISTYSTEN TILAISUUDET v. 1970

Pohjanmaan kuurojenyhdistysten neuvottelupäivillä Seinäjoella 7.12. 69 hyväksyttiin yhdistysten yhteinen toimintakalenteri seuraavasti:

Helmikuu
21—22 Pietarsaari, Pohjanmaan shakkimestaruuskilpailut.
21—22 Vaasa, Kirkkopäivät.
28 Oulu, Pohjanmaan hiihdot.

Maaliskuu
1 Oulu, Pohjanmaan hiihdot jatkuvat.
14 Vaasa, »tempausillanvietto».
21—22 Pietarsaari, valistuspäivät.

Huhtikuu
4—5 Seinäjoki, valistuspäivät.
11 Vaasa, valistuspäivät.
18—19 Kokkola, kirkkopäivät.
25—26 Oulu, kirkkopäivät.

Toukokuu
17—18 Vaasa, kristilliset päivät.
23—24 Oulu, valistuspäivät.
30 Seinäjoki, »tempausillanvietto».

Kesäkuu
5—7 Vaasa, laivaretki Uumajaan.

Heinäkuu
11—12 Pietarsaari, Naistenkerhon kesäjuhla.

Elokuu
1—2 Oulu, Pohjanmaan kesäjuhla.
22—23 Seinäjoki, valistuspäivät.

Syyskuu
19—20 Seinäjoki, kirkkopäivät.
27 Kuurojen Päivän valtakunnallinen juhla Pietarsaaressa tai Kokkolassa.

Lokakuu
3—4 Kokkola, valistuspäivät.
10 Seinäjoki, shakkikilpailut.
17 Vaasa, »tempausillanvietto».
24—25 Pietarsaari, kirkkopäivät.
31 Vaasa, valistuspäivät.

Marraskuu
7—8 Vaasa, Shakkikerhon 30-v.-juhlakilpailu.
14 Seinäjoki, »tempausillanvietto».
21—22 Oulu, valistuspäivät.
28 Vaasa, Wellaksen pikkujoulu.

Joulukuu
5 Kokkola, Pohjanmaan kuurojenyhdistysten neuvottelupäivät.
12 Seinäjoki, pikkujoulujuhla.

PILKKIKILPAILUT SORVASSA

Tampereen Kuurojen yhdistyksen kalamiehet järjestävät jälleen pilkkiongintakilpailut maaliskuun 1 päivänä klo 3 yhdistyksen kesähuvilalla Sorvassa. Kilpailuun voivat osallistua niin mies- kuin naispuolisetkin kuurot. Osanottomaksu on 5 markkaa, joka on suoritettava ilmoittautumisen yhteydessä illanvietossa 28.2. tai kilpailupaikalla. Jokaisella kilpailijalla pitää olla mukanaan valtion kalastuskortti. Palkintojen jako suoritetaan kilpailupaikalla heti kilpailun jälkeen.

Kalamiehet järjestävät iloisen illanvieton vaihtelevalla ohjelmalla kuurojenyhdistyksen huoneistossa Satamakatu 1 b helmikuun 28 päivänä klo 19. Kuuluisa show-mies Jorma Valli tulee hauskuuttamaan yleisöä. Illanvieton tuotto luovutetaan kuurojenyhdistykselle.

Kokouksia

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Nuorten Kerhon vuosikokouksessa tammikuun 17 päivänä valittiin kerhon puheenjohtajaksi Risto Rautanen, johtokuntaan Anita Saunamäki, varapuheenjohtaja, Mirja Metsämäki, sihteeri, Helene Heinrichs, rahastonhoitaja, Irma Savolainen, jäsenkirjuri, Jukka Hurtamo ja Yrjö Sivonen, varalle Tuula Ikonen ja Raimo Hermans. Tilintarkastajiksi valittiin Tapani Laurila ja Kauko Laukkanen. Nuorten kerho viettää 30-vuotisjuhlaansa lokakuun 3. päivänä.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Kamerakerhon vuosikokouksessa tammikuun 18 päivänä valittiin kerhon puheenjohtajaksi edelleen Tapani Laurila, johtokuntaan Juhani Auvo, varapuheenjohtaja, Aura Ahlbäck, sihteeri, Anja Rankamaa, rahastonhoitaja ja Aira Kilpeläinen, jäsenkirjuri. Varajäseniksi Osmo Entelä ja Helene Heinrichs. Tilintarkastajiksi valittiin Torsten Rikström ja Jukka Hurtamo, varalle Tytti Entelä ja Signe Hallapelto.

Kamerakerhon illanvietto filmikilpailuineen pidetään huhtikuun 4. päivänä.

Rakkaamme

KAUKO EMIL MÄKELÄ

syntyi 16. 1. 1899 Nastolassa
kuoli 1. 1. 1970 Tampereella

Syvästi kaivaten

Ethel,
Arno, Eva-Lisa, Raul, Kai, Rainer ja Kim
Siskot perheineen

Levolle olet mennyt,
sairautesi tuskat
kannoit kuten mies.
Hiljenneet ovat ahkerat kätesi,
mutta muisto Sinusta elää.

KUUROJEN LÄHETYS r.y.

Lokero 62
Hämeenlinna
Postisiirto 28 535-9

Tulot loka—joulukuu 1969.

Lähetyspiirit

2.10.	Oulu	15,27
9.10.	Jyväskylä	80,—
15.10.	Kokkola	34,—
15.10.	Kuusankoski	30,—
16.10.	Pietarsaari	61,—
3.11.	Oulu	27,05
11.11.	Kokkola	110,—
24.11.	Oulu	16,58
25.11.	Kuopio, Päivärinne	50,—
3.12.	Oulu	183,50
3.12.	Kurikka	1.000,—
8.12.	Jyväskylä	88,—
8.12.	Oulu	19,—
8.12.	Pori	600,—
10.12.	Seinäjoki	174,52
10.12.	Riihimäki	8,—
15.12.	Tampere	800,—
15.12.	Kokkola	30,—
16.12.	Hämeenlinna	816,84
16.12.	Turku	800,—
17.12.	Joensuu	94,85
17.12.	Jyväskylä	236,—
17.12.	Mikkeli	319,60
18.12.	Helsinki	2.630,53
18.12.	Rauma	920,—
29.12.	Vaasa	758,—
30.12.	Hyvinkää	100,—
30.12.	Lahti	470,—

Hämeenlinnan Kuurot r.y. Lähetysilta Ervasteilla, Sipulipolku 7, helmikuun 9 päivänä klo 19.

Kolehdit

2.10.	Oulu	50,05
3.10.	Maarianhamina	65,—
8.10.	Seinäjoki	213,87
13.11.	Kurikka	84,05
17.11.	Pietarsaari	22,55
24.11.	Turku	10,88
27.11.	Oulu	67,43
3.12.	Helsinki, Suvilahden kappeli	414,50
22.12.	Salo	21,20
22.12.	Jyväskylä	390,57
22.12.	Leppävirta	55,57
30.12.	Toholampi	132,52

Kummipiirit

19.11.	Pori	50,—
28.11.	Alkio, Inkeri, Jokirinne	40,—
15.12.	» »	50,—
17.12.	Kokkola	250,—

Lahjoitukset

15.10.	Kokkola, ruots. srk. Torkinmäen diak.piiri	30,—
16.10.	Oulun kuurojenkoulun opettajat	90,—
28.10.	Kuopion NNKY	300,—
11.11.	Arvo Heliluima, V-Koivisto	100,—
16.11.	Helsingin huonok. hengell. ilta	100,—
24.11.	Sjöholm	10,—
19.12.	Kuurojen raamattupiiri, J:kylä	130,—

Lippaat

24.11.	Emil Laine	30,—
24.11.	Anton Sjöblom	6,20
24.11.	Högmander	3,62
24.11.	Aller	6,71
11.12.	Elli Valli	10,80

UUSI POSTIOSOITE: .....

.....

.....

.....

.....

.....

H U O M !

Jos postiosoitteesi muuttuu — täytä vasemmalla olevat rivit — leikkaa koko leveyden käsittävä liuska ja lähetä se osoitteella Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Suomen Kuurojen Liitto r.y:n

EDUSTAJAKOKOUS

pidetään Helsingissä Hotelli- ja Ravintolaopistossa Nuijamiestentie 10 maaliskuun 15 päivänä klo 11. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 §:ssä mainitut asiat, sekä ne jäsenyhdistysten esitykset, jotka on lähetetty liiton hallitukselle helmikuun 15 päivään mennessä.

Äänioikeus on jokaisella yhdistyksellä, joka helmikuun 25 päivään mennessä on lähettänyt jäsenluettelonsa liiton toimistoon ja siihen kuuluvat maksut, 1 markka vuosijäseneltä, postisiirtotilille n:o 6825.

Edustajien valtakirjat on lähetettävä liiton toimistoon helmikuun 25 päivään mennessä. Liitto maksaa kunkin yhdistyksen yhdelle edustajalle edestakaisen matkalipun 2 lk:n mukaan.

Hallitus

»HANGET KUTSUVAT...»

Suomen Kuurojen Liiton nuorisotyötoimikunta järjestää, mikäli tarpeellinen määrä osanottajia ilmaantuu

HIIHTOLEIRIN

Lapissa ajalla 27—30.3. -70.

Ennakkovaraukset voi tehdä os.: Suomen Kuurojen Liiton Nuorisotyötoimikunta, Talinkorventie 10 A 11, Turku 19.

Lähemmin maaliskuun Kuurojen lehdessä.

SKL:n nuorisotyötoimikunta.

HUOMIO SALPAUSSELÄN KISAVIERAAT HUOMIO

MISSÄ VIETÄTTE ILTAANNE?

Lahden Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerho järjestää

OHJELMALLISEN ILTAMAN

Salpausselän talvikisojen aikana lauantaina helmikuun 28 päivänä klo 18 VPK:n talossa Karjalankatu 42. Ohjelmassa kaikkea kaikenikäisille ja lopuksi hiihtopukutanssiaiset klo 2 asti. Huom. Karjalankatu alkaa Aleksanterinkadun loppupäästä. Tervetuloa!

KILPAILUKUTSU

Uudenmaan Kuurojen Moottorikerho järjestää kansalliset **jäärataajot** helmikuun 15 päivänä klo 13 Soukassa HKY:n kesäkodin luona Jäärata-ajoihin osallistuvien tulee olla KA:n tai kuurojen moottorikerhon jäsen. Osanotto on maksullinen, maksun suuruus riippuu osanottajien lukumäärästä.

Uudenmaan Kuurojen Moottorikerho.

Uudenmaan Kuurojen Moottorikerho järjestää helmikuun 14 päivänä klo 19 moottori-iltaman HKY:n huoneistossa. Ohjelma on monipuolinen, mm. filmejä. Seuraavana päivänä järjestettävien jäärata-ajojen palkinnot ovat näytteillä.

KIRJEENVAIHTOON

haluaa asunto-osakkeen omistava poikamies kunnon tytön, ikä 25—40 v., kanssa. Vastaukset nimimerkille »Koti ilman emäntää», Lokero 62, Hämeenlinna.

LÄMMIN KIITOS

kaikille, jotka monin eri tavoin kunnioittivat rakkaamme

Kauko Emil MÄKELÄN

muistoa ja ottivat osaa suureen suruumme.

Omaiset

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1970 — Kirjapaino Jaarli